

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

Bohumil ŠTĚPÁNEK

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

Komerční sexuální zneužívání dětí v ČR

Autor: Bohumil Štěpánek

Vedoucí práce: doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.

Studijní program: Sociální pedagogika, specializace bezpečnostní služby

Datum odevzdání : 10.3.2009

Zadání bakalářské práce

Název práce: Komerční sexuální zneužívání dětí v ČR

Zadání práce: Práce si klade za cíl nejprve vymezení základních pojmů, druhů a forem komerčního sexuálního zneužívání dětí a jejich zakotvení v trestním zákonu se zaměřením na nedávno vzniklou novelu trestního zákona, která se tohoto problému přímo týká a to §§ 205, 205a, 205b, dále charakteristika osobnosti oběti a pachatele těchto trestných činů s rozdělením dle pohlaví, věku, vzdělání a sociální vrstvy, ze které pocházejí.

Dále budou popsány možnosti, kde by měly hledat pomoc oběti sexuálního zneužívání (Policie ČR, Městská policie, lékař, pomocné organizace, příbuzní, přátelé), zmínit možné způsoby prevence.

Ze statistik Ministerstva vnitra ČR provést analýzu sexuálně motivovaných trestných činů na dětech spáchaných v posledních letech a dále provést analýzu dle regionů a tím postihnout vývoj této trestné činnosti v rámci České republiky.

Výstupem práce bude kvalifikovaně popsán uvedený problém a dále potvrzeny či vyvráceny vytyčené pracovní hypotézy.

Jméno studenta: Bohumil Štěpánek

Ročník: 3.

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální pedagogika

Vedoucí práce: doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.

Katedra: Společenských věd FM VŠE

Datum zadání: 28. března 2008

Termín odevzdání: 31. ledna 2009

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Komerční sexuální zneužívání dětí v ČR“ jsem vypracoval samostatně.

**Použitou literaturu a podkladové materiály
uvádím v příloženém seznamu literatury.**

Současně prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou universitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice, březen 2009

podpis studenta

A n o t a c e

Komerční sexuální zneužívání dětí v ČR

Cílem práce je výstižně popsat problematiku komerčního sexuálního zneužívání dětí v České republice s užším zaměřením na dětskou pornografii a dětskou prostituci. V práci se zaměřuji na současnou legislativu v této problematice a její vývoj v posledních letech, za pomoci dostupných statistik provádím rozbor související trestné činnosti spáchané dle regionů na území České republiky a v části praktické provádím výzkum zaměřený na znalosti veřejnosti v souvislosti s dětskou pornografií.

březen 2009

P o d ě k o v á n í

Rád bych poděkoval

**doc. JUDr. Janu Hejdovi, Ph.D. za vedení, cenné rady
a konzultační pomoc při zpracování mé bakalářské práce.**

Obsah

Úvod.....	8
1. Komerční sexuální zneužívání dětí - vymezení základních pojmů	10
1.1. Dítě.....	10
1.2. Sexuální zneužívání dětí.....	11
1.3. Komerční sexuální zneužívání dětí.....	12
2. Formy komerčního sexuálního zneužívání dětí.....	13
2.1 Dětská prostituce.....	13
2.1.1. Dívčí prostituce.....	13
2.1.2 Chlapecká prostituce.....	14
2.1.3. Výskyt dětské prostituce na území České republiky.....	14
2.2. Dětská pornografie.....	18
2.2.1 Druhy dětské pornografie.....	19
2.2.2. Co lze považovat za dětskou pornografii?.....	20
2.2.3. Dětská pornografie na internetu.....	21
2.2.4. Boj proti dětské pornografii na internetu.....	23
2.3. Obchodování s dětmi.....	26
3. Příčiny dětské prostituce a pornografie.....	29
3.1. Nízká míra vzdělání.....	30
3.2. Chudoba.....	30
3.3. Drogy a komerční sexuální zneužívání dětí.....	31
3.4. Organizovaný zločin.....	32
3.5. Otázka nabídky a poptávky.....	33
4. Prevence a pomoc.....	36
4.1. prevence komerčního sexuálního zneužívání dětí.....	36
4.2. Pomoc obětem sexuálního zneužívání.....	38
5. Současná právní úprava platná pro ČR.....	45
5.1. Mezinárodní dohody.....	45
5.2. Trestní zákon.....	47
6. Národní strategie.....	53
7. Přechovávání dětské pornografie – ano či ne.....	56

8. Praktická část – výzkum.....	59
8.1. Cíl výzkumu a stanovení hypotéz	59
8.2. Metodika a organizace výzkumu.....	59
8.3. Dotazník.....	60
8.4. Výsledek výzkumu ve vztahu k stanoveným hypotézám.....	65
Závěr.....	68
Seznam použité literatury.....	70

Úvod

Než jsem si zvolil problematiku komerčního sexuálního zneužívání dětí v České republice jako téma své bakalářské práce, často a opakovaně jsem se sám sebe ptal, zda je takové téma pro napsání bakalářské práce aktuální a zda jsem schopen důstojně tento problém popsat, vnést do něj své myšlenky a stanovit konkrétní hypotézy, které v praktické části vhodným výzkumem potvrdím či vyvrátím.

K zamyšlení mě vedla předně skutečnost vzniklá po roce 1989 otevřením státních hranic směrem na západ Evropy. V českém pohraničí došlo k markantní změně v provozování sexuálních služeb. I já osobně, jakožto člověk často migrující mezi svým bydlištěm v Českých Budějovicích a chalupou poblíž hranic s Rakouskem, konkrétně okresem Český Krumlov, jsem cestováním po silnici E55 tuto změnu postřehl. Silnice, která do roku 1989 zela prázdnotou, získala po roce 1989 postupně svoji nevalnou pověst kvůli sexuálním pracovnícím postávajícím podél silnice a mávajícím takřka na každé projíždějící vozidlo.

O prostituci jako takové je toho napsáno již mnoho, a já jsem tedy nechtěl polemizovat nad tím, zda zakázat, či v nějaké formě povolit provozování prostitute, Nechci brát těmto osobám možnost vydělávat si touto cestou na své živobytí, myslím tím tu klasickou dospělou prostituci bez kuplířů, drog, násilí a šíření přenosných chorob. I když právě těmto nešťastnicím postávajících podél silnice z často těžko vydělaných peněz nezbude ani to jedno Euro. Ale ruku v ruce s touto dospělou prostitucí jde i prostituce dětská, reagující na poptávku zákazníků, kteří si chtějí užít s mladší osobou, nebo pedofilů toužících po opravdu nevyvinutých dětech. Zde už se děje něco opravdu alarmujícího, co dle mého názoru pozornost vyžaduje v co největší míře. A právě tato skutečnost mě utvrdila v přesvědčení si dané téma zvolit.

Mnozí lidé cestující pravidelně místy, kde dívky nabízejí sexuální služby, si již zvykli na postávání prostitutek podél silnice, a to na docela pravidelných místech. Avšak člověka, který není ke svému okolí lhostejný, by tato skutečnost neměla přesvědčit, že se jde o běžnou součást našeho života, že se nic mimořádného neděje, že vše je v pořádku, naopak by ho neměla přestat zajímat. Takovému člověku se naskytuje celá řada otázek.

Zda a v jaké míře je takto nabízená prostituce a potažmo i vyráběná pornografie pouze dílem dětí, tedy osob ve věku do 18-ti let. Zda je opravdu v České republice prostituce dětí tak rozšířena, jak tvrdili v posledních letech některé zahraniční tisky, nebo jde jen o nafouknutou bublinu, a dětská prostituce spolu s dětskou pornografií jsou jevem pouze okrajovým, popřípadě výjimečným. Zda je opravdu problém dětské pornografie a dětské prostituce aktuální jen v příhraničních regionech s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo, popřípadě v hlavním městě Praze?

Ve vztahu k zákonu nabídky a poptávky je logické si odpovědět, že tomu tak bude, ale za pomoci statistických dat Ministerstva vnitra České republiky bych chtěl tuto „logiku“ názorně a přehledně potvrdit či vyvrátit.

Dalším a pro mne zásadním důvodem pro napsání této bakalářské práce je skutečnost, že koncem roku 2007 vyšla v platnost novela trestního zákona upravující problematiku dětské pornografie, která učinila trestným pouhé přechovávání dětské pornografie. Již v průběhu roku 2007 jsem si v médiích všiml různých informací a diskusí na toto téma. Názory veřejnosti i odborníků se rozdělily na dva tábory, na zastánce a odpůrce této novely trestního zákona.

Zde cítím zapotřebí vymezit problém dětské pornografie, zjistit efektivitu využití této novely u orgánů činných v trestním řízení, získat názor veřejnosti k tomuto problému i s poukázáním na argumenty obou názorových stran, získat údaje o povědomí lidí v ČR na téma dětské pornografie a o novele trestního zákona na toto téma. Z výsledků bych chtěl vyvodit závěr, popřípadě učinit návrhy na řešení daného problému.

Moje bakalářská práce se bude skládat nejprve z části teoretické, kde za pomoci vhodně zvolené literatury popíši celkový problém komerčního sexuálního zneužívání dětí, jeho formy a situaci v České republice zaměřenou na současnou legislativu a její vývoj v posledních letech, a následně z části praktické, kde budu provedeným výzkumem zjišťovat znalost veřejnosti v souvislosti v dětskou pornografií.

1. Komerční sexuální zneužívání dětí - vymezení základních pojmů

V úvodu práce vymezím několik základních pojmů souvisejících s komerčním sexuálním zneužíváním dětí, tedy pojmy dítě, sexuální zneužívání dětí a komerční sexuální zneužívání dětí. Následně v kapitole druhé vymezím formy komerčního sexuálního zneužívání dětí, kterými jsou dětská prostituce, dětská pornografie a obchodování s dětmi.

1.1. Dítě

Dítě - dítětem se podle Úmluvy o právech dítěte přijaté dne 20. listopadu 1989 v New Yorku rozumí každý člověk mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Takto stanovená věková hranice pro dítě je od roku 1991 závazná i pro Českou republiku. Úmluva o právech dítěte jako celek je součástí našeho právního řádu a její ustanovení mají přednost před zákonem, což vyplývá z článku 10 zákona č. 1/1993 Sb, Ústavy České republiky.¹

V České republice pojem zletilosti vymezuje Občanský zákoník, tedy zákon č. 40/1964 Sb v § 8 odstavec 2, kdy se zletilosti v České republice nabývá dovršením osmnáctého roku. Před dosažením tohoto věku se zletilosti nabývá jen uzavřením manželství. Takto nabytá zletilost se neztrácí ani zánikem manželství ani prohlášením manželství za neplatné.²

Pojem dítě je uveden ve vybraných skutkových podstatách jednotlivých trestných činů uvedených v zákoně č. 140/1961 Sb., trestním zákoně, například § 205 Šíření pornografie, § 205a Přechovávání dětské pornografie, § 205b Zneužití dítěte k výrobě pornografie, § 212 Opuštění dítěte, § 216 Únos, § 216a Obchodování s dětmi. Trestní zákon obecně pojem dítě nevymezuje, ale například společným ustanovením § 216b uvádí, že *dítětem podle § 216 a 216a se rozumí osoba mladší než osmnáct let.*³

¹ Amnesty International: Odraz Úmluvy o právech dítěte v zákonodárství České republiky [online]. Dostupné z <http://www.amnesty.cz/vychova/>

² Zákon č.40/1964Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

³ Zákon č.140/1961Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Trestní zákon dále stanovuje hranici věku ve vztahu k trestní odpovědnosti, tu stanovuje na dovršení patnácti let. „Z hlediska věku tedy minimální hranicí pro trestní odpovědnost je den, který následuje po dovršení patnáctého roku věku.“⁴

1.2. Sexuální zneužívání dětí

Pod pojmem sexuální zneužívání dětí každého napadne výčet aktivit, které do tohoto tématu zapadají. Problematiku sexuálního zneužívání dětí v naší i zahraniční literatuře zahrnujeme pod pojem CAN (Child Abuse and Neglect) – syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, který lze definovat jako „soubor nepříznivých příznaků ve stavu, vývoji dítěte i v jeho postavení ve společnosti, v rodině především. Je výsledkem úmyslného ubližování dítěti, způsobeného nebo působeného nejčastěji jeho nejbližšími vychovateli, hlavně rodiči. Jeho nejkrajnější podobou je způsobení smrti dítěte. Současně však zdaleka nejde jenom o jednostranný akt ze strany jeho původce či pachatele, ale o zvláštní interakci všech zúčastněných osob“.⁵

Syndrom sexuálně zneužívaného dítěte (CSA) byl nejlépe definován Radou Evropy v červnu 1992, která za sexuální zneužívání dítěte považuje „nepatřičné vystavení dítěte sexuálnímu kontaktu, činnosti či chování. Zahrnuje jakékoliv sexuální dotýkání, styk či vykořisťování kýmkoliv, komu bylo dítě svěřeno do péče, nebo kýmkoliv, kdo se s dítětem dostane do styku. Takovou osobou může být rodič, příbuzný, přítel, odborný či dobrovolný pracovník či cizí osoba“.⁶

Do sexuálního zneužívání dětí lze zařadit pořizování pornografických snímků dětí, osahávání dětí na pohlavních orgánech a nucení dětí k osahávání pohlavních orgánů pachatele, pohlavní styk s dítětem, nucení dětí k prostituci a účasti na komerční erotice, odhalování intimních částí těla pachatele před dítětem, sexuální slídičství (pozorování nahého dítěte za účelem sexuální vzrušení pachatele), znásilnění, nucení nebo přemlouvání dítěte k pozorování nahého muže nebo ženy, dále k prohlížení porno časopisů nebo filmů s touto tematikou, nucení k poslouchání řečí na téma pornografie,

⁴ HEJDA, J.: *Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1163-4, s. 151

⁵ HANUŠOVÁ, J.: Sexuální zneužívání. In *Děti a jejich problémy, Sborník studií*. Praha: Sdružení Linka Bezpečí, 2005. ISBN 80-239-4482-7, s. 87

⁶ HANUŠOVÁ, J.: Sexuální zneužívání. In *Děti a jejich problémy, Sborník studií*. Praha: Sdružení Linka Bezpečí, 2005. ISBN 80-239-4482-7, s. 87

nucení dítěte k sexuální aktivitám dospělých, k sexuálnímu chování se zvířetem nebo nucení dítěte k onanii.⁷

Tématem této práce je ale komerční sexuální zneužívání dětí (v České republice), které je specifickou formou sexuálního zneužívání dětí, kdy se jedná o jeden z nejzávažnějších zásahů do přirozeného vývoje osobnosti i organismu dítěte s nedozírnými následky na kvalitu života v jeho dospělosti.

Jeho neoddelitelnou součástí je jakákoli forma obchodu spojeného se sexuálním zneužíváním dětí, tedy posun tohoto už tak dost ožehavého tématu, do sféry nabídky a poptávky po těchto nezákonných a nechutných „službách“.

1.3. Komerční sexuální zneužívání dětí

Světový kongres OSN ke komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí, který se konal ve dnech 27. až 31. srpna 1996 ve Stockholmu, přijal mezinárodně platnou definici, kdy se komerčním sexuální zneužíváním dětí rozumí následující jednání:

*„Použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo za odměnu v naturáliích mezi dítětem, zákazníkem, prostředníkem nebo agentem, a jinými, kdo vydělávají na obchodu s dětmi pro tyto účely“.*⁸

Podle této definice, která je platná i v České republice, se tedy jedná o dětskou prostituci, dětskou pornografii a dále o obchodování s dětmi za účelem sexuálního zneužívání.

⁷ TÄUBNER, V.: *Nejstřeženější tajemství – sexuální zneužívání dětí*. 1. vyd. Praha: TRIZONIA, 1996. ISBN 80-85573-72-5, s. 10 a 11

⁸ *Zpráva o plnění Národního plánu boje proti KSZD 2002-2004*, s. 2 [online]. Dostupné z http://web.mvcr.cz/archiv2008/prevence/priority/kszd/pln_np.html

2. Formy komerčního sexuálního zneužívání dětí

2.1 Dětská prostituce

Dětská prostituce je definována jako využívání dětí při sexuálních aktivitách za úplatu nebo za poskytnutí jiného plnění.⁹

Základní rozdělení dětské prostituce je na dívčí prostituci a chlapeckou prostituci, dále lze dětskou prostituci rozdělit na heterosexuální a homosexuální, dobrovolnou či nucenou nebo dle místa provozování na pouliční, bytovou nebo provozovanou v nočních klubech.

2.1.1. Dívčí prostituce

Dívčí prostituce je známá pouze heterosexuální, o homosexuální prostituci prakticky žádné poznatky nejsou. Je to logické, neboť naprostá většina klientů prostituce vůbec jsou muži. Většina komerčně sexuálně zneužívaných dětí jsou dívky a to ve věku zhruba od 12-ti do 18-ti let. Vstup do prostituční scény u těchto dívek je nejčastěji ve věku kolem 13-ti až 14-ti let, tedy hluboko pod hranici věku, který jim umožňuje tuto činnost vůbec provozovat, tedy z pohledu trestní odpovědnosti klientů těchto dívek.

Dívky v mladším věku jsou k prostituci často donuceny nebo přemluveny pod legendou nutnosti finančního zisku, ve většině případů některým ze strašících členů rodiny, který rovněž dohlíží i na provozování samotné prostituce a kontroluje všechen zisk plynoucí z této činnosti. Dále se lze setkat s tím, že dívky jsou k provozování prostituce svedeny svojí kamarádkou, která již prostituci provozuje. Většina dívek (odhaduje se dvě třetiny) měla v dětství zkušenosti se sexuálním zneužitím, tedy i to již naznačuje něco podezřelého na stavu prostředí, ve kterém tyto děti vyrůstali.¹⁰

Tyto dívky prostituci provozují převážně ve formě pouliční nebo bytové. V nočních klubech se dívky mladší než 18 let nevyskytují. To potvrdily i samotné kontroly těchto podniků Policií ČR, kde takový výskyt dívek mladších 18-ti let nebyl až na výjimky zaznamenán.

⁹ *Národní plán boje proti KSZD 2006-2008* [online]. Dostupné z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2006/komerční06.pdf>, s.11

¹⁰ VANÍČKOVÁ, E.: *Dětská prostituce*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 80-247-2218-4, s. 71-74

2.1.2. Chlapecká prostituce

Heterosexuální chlapecká prostituce

Heterosexuální chlapecká prostituce se ve formě pouliční prostituce prakticky na území České republiky nevyskytuje, ale v poslední době dochází k rozmachu bytové prostituce, kdy tuto využívají dívky, které se tak bez citového vázání na nějakého partnera chtějí připravit o panenství. V nočních klubech se stejně jako u dívek chlapci ve věku do osmnácti let provozující prostituci neobjevují.¹¹

Homosexuální chlapecká prostituce

Chlapecká homosexuální prostituce se vyskytuje v naprosté většině případů ve formě dobrovolné prostituce a to u chlapců ve věku od 12-ti let, kteří si tímto chtějí přivydělat například při útěku z domova nebo ústavního zařízení a nebo na nákup drog, alkoholu, cigaret apod. Nucená chlapecká prostituce se v České republice prakticky nevyskytuje. Chlapci provozující homosexuální prostituci většinou nejsou homosexuální orientace, prostituci vnímají jako možnost získání financí a není tak pro ně problém vysvětlit si homosexuální chování se zákazníkem jako pouhou „odvedenou práci“.¹² Chlapecká prostituce je České republice fenomén pouze velkých měst v čele s hlavním městem Prahou.

2.1.3. Výskyt dětské prostituce na území České republiky

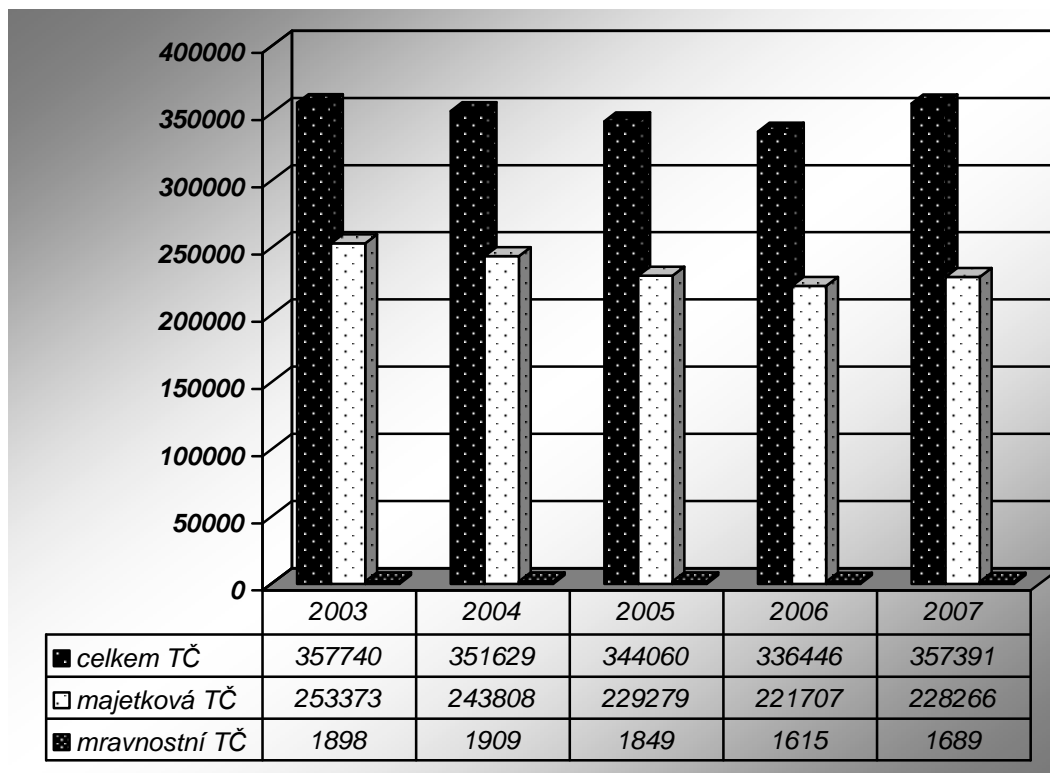
Za účelem zjištění výskytu dětské prostituce v České republice jsem se rozhodl provést vyhodnocení statistických údajů Policie České republiky a to z nápadu trestné činnosti /TČ/ na tomto úseku mravnostní kriminality za posledních pět let, tedy z let 2003 – 2007 s ohledem na to, že v době vyhodnocování statistických údajů ještě nebyl uzavřen celý rok 2008.

Nejprve uvádím přehled celkového nápadu trestné činnosti na území České republiky a jeho srovnání s trestnou činností majetkovou a mravnostní.

¹¹ VANÍČKOVÁ, E.: *Dětská prostituce*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 80-247-2218-4, s. 79

¹² VANÍČKOVÁ, E.: *Dětská prostituce*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 80-247-2218-4, s. 80

Graf č. 1 :
Statistika celkové, majetkové a mravnostní trestné činnosti

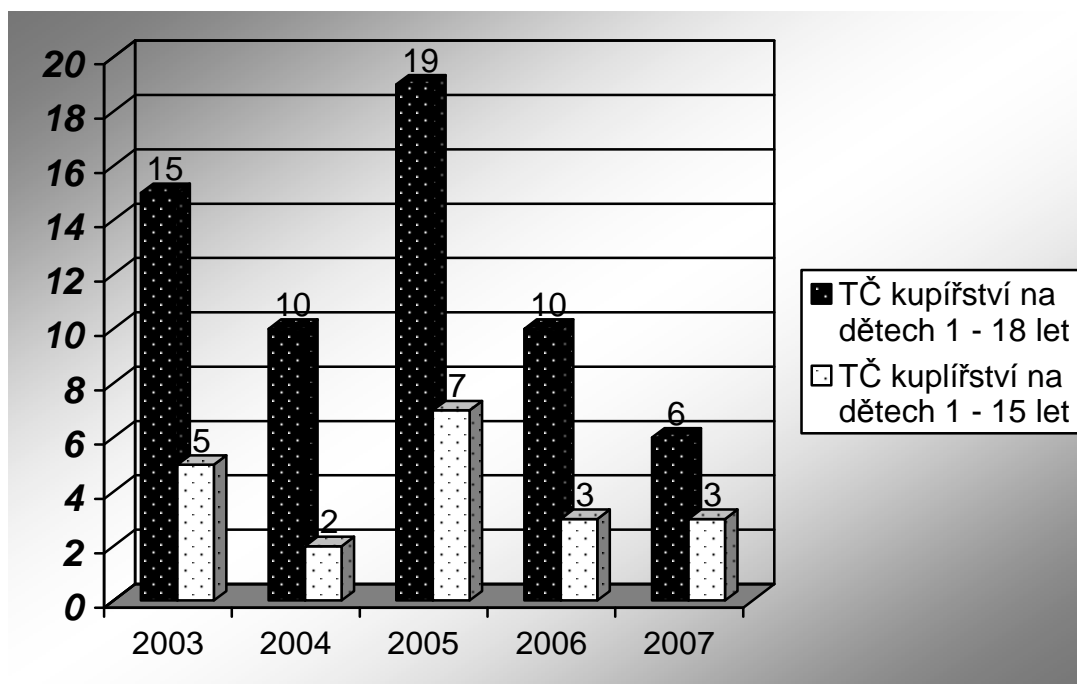
13

Z uvedeného grafu a přiložené tabulky je patrné, že mravnostní trestná činnost v rámci celkového nápadu trestné činnosti v České republice je v absolutních číslech zanedbatelná oproti celkové TČ a rovněž tak oproti majetkové TČ, která tvoří zhruba dvě třetiny celkového nápadu TČ. Mravnostní TČ má za posledních pět let mírně klesající tendenci a za celé období se drží pod hranicí 2000 skutků za jeden kalendářní rok.

K samotné dětské prostituci jsem vyhodnotil trestný čin kuplířství dle § 204 trestního zákona a to nejprve celoplošně opět za posledních pět let v kategorii dětí 1 – 18 let a dále v kategorii dětí 1 – 15 let.

¹³ Policejní prezidium ČR: Statistika celkové kriminality. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

Graf č. 2 :
Statistika trestných činů kuplířství
dle § 204 trestního zákona spáchaných na dětech

14

Uvedený graf znázorňuje nárůst trestné činnosti trestného činu kuplířství v celé České republice za uvedené období od roku 2003 do roku 2007, kdy je v posledním roce, tedy v roce 2007 evidovaných trestných činů nejméně (6 na osobách ve věku 1 – 18 let a z toho 3 na osobách ve věku 1 – 15 let). Celkových 60 evidovaných TČ kuplířství za uvedených pět let, tedy v průměru 12 evidovaných TČ ročně dle mého názoru není tak vysoké číslo, jaké by mělo signalizovat nebezpečně vysoký výskyt dětské prostituce v České republice.

Zajímavější je ale vyhodnocení z demografického hlediska, kdy jsem trestnou činností TČ kuplířství porovnával podle okresů České republiky se zaměřením na ověření hypotézy o rizikových příhraničních regionech se sousední Spolkovou republikou Německo, s Rakouskem a dále v hlavním městě Praze.

¹⁴ Policejní prezidium ČR: *Statistika kriminality na dětech* [online]. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

V příloze č. 1 přikládám mapu České republiky rozdělenou dle okresů a s vyznačenými evidovanými případy TČ kuplířství za předmětné období let 2003 až 2007.

V České republice je z pohledu statistik trestné činnosti celkem 77 okresů, kdy hlavní město Prahu počítám jako jeden celek.

Z tohoto vyhodnocení vyplývá, že z celkového počtu evidovaných TČ kuplířství (60 na osobách ve věku 1 – 18 let /20 na osobách ve věku 1 – 15 let) bylo v tomto období evidováno 31/14 případů v deseti okresech sousedících se Spolkovou republikou Německo, dále 6/1 případů ve třech okresech sousedících s Rakouskem, 12/3 případů v pěti okresech sousedících s Polskem a 1/1 případ v jednom okrese sousedícím se Slovenskou republikou. K tomu je nutné vysvětlit, že hraniční okresy mezi Spolkovou republikou Německo a Polskem (okr. Liberec 3/1) a Spolkovou republikou Německo a Rakouskem (okr. Český Krumlov 2/0) jsem započítal vždy oběma sousedním státům.

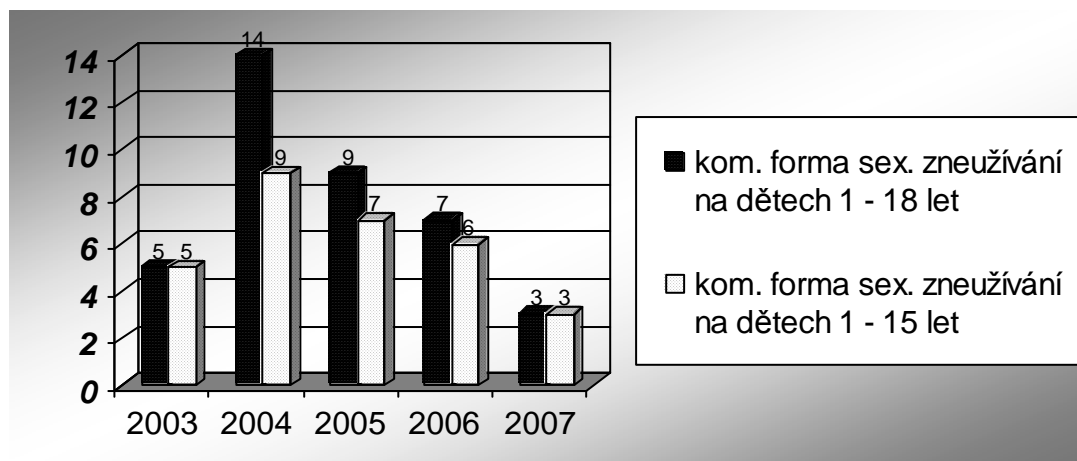
V hlavním městě Praze bylo za uvedené období evidováno celkem 9/2 případů TČ kuplířství.

Uvedená čísla ukazují na fakt, že TČ kuplířství na dětech je problémem hlavně příhraničních okresů České republiky a hlavního města Prahy. Nejrizikovějšími oblastmi ČR v této trestné činnosti jsou tedy v západních Čechách okresy Cheb, Sokolov a Karlovy Vary s celkovým počtem případů 17/8, dále v severních Čechách okresy Děčín, Liberec a Teplice s celkovým počtem případů 8/3, hlavní město Praha s celkovým počtem případů 9/2, na severní Moravě okres Karviná a město Ostrava s celkovým počtem případů 7/1 a v jižních Čechách okresy České Budějovice a Český Krumlov s celkovým počtem případů 5/0.

Ve všech 77 okresech bylo tedy celkem spácháno za uvedených pět let 60/20 TČ kuplířství, kdy alarmujících 54/20 případů bylo spácháno v 16-ti příhraničních okresech a hlavním městě Praze a pouze 6/0! případů ve zbylých 60 okresech České republiky. Zajímavé je i zjištění, že TČ kuplířství na dětech do 15-ti let bylo za toto období evidováno pouze v příhraničních okresech nebo v hlavním městě Praze!

K problematice dětské prostituce jsem dále vyhodnotil statistiku komerční formy sexuálního zneužívání dětí, tedy trestného činu pohlavního zneužívání dle § 242 a § 243 trestního zákona, celoplošně za roky 2003 až 2007.

Graf č. 3 :
Statistika trestných činů týkajících se komerční formy
sexuálního zneužívání spáchaných na dětech

15

Zde je z grafu zřejmé, že v rámci celé České republiky problematika pohlavního zneužívání s komerčním aspektem je opět pouze okrajovým jevem, neboť celkový počet případů evidovaný za roky 2003 – 2007 je relativně nízký a to 38/30 případů, což znamená v průměru zhruba 7,5/6 případů za jeden kalendářní rok. V posledních čtyřech letech má počet těchto případů klesající tendenci.

2.2. Dětská pornografie

Dětská pornografie je definována jako jakékoli spodobnění dítěte účastnícího se skutečné nebo předstírané explicitní sexuální aktivity, ať už je toto spodobnění provedeno jakýmkoliv způsobem, a rovněž jakékoliv spodobnění sexuálních orgánů dítěte určené primárně k sexuálním účelům.¹⁶

¹⁵ Policejní prezidium ČR: *Statistika kriminality na dětech* [online]. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

¹⁶ *Národní plán boje proti KSZD 2006-2008* [online]. Dostupné z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2006/komerzni06.pdf>, s.11

2.2.1. Druhy dětské pornografie

Druhy dětské pornografie lze rozdělit podle několika kritérií.

Podle formy, ve které je tato dětská pornografie vyrobena, tedy na:

Videozáznam – zobrazení reálného obrazu

- kreslený film

Videozáznam je jednou z neužívanějších forem dětské pornografie. Méně častý je záhyt dlouhohrajících filmů s tematikou dětské pornografie a naopak velmi častá je forma krátkých videozáznamů v řádu několika minut, které zachycují reálné děti při explicitní sexuální aktivitě. Méně častý je i kreslený film s touto tematikou.

Fotografie (obraz) - reálná fotografie znázorňující dítě

- obraz kreslený, tištěný apod.

Nejčastějším pornografickým materiálem je fotografie a není tomu jinak ani u dětské pornografie. Současný internet je doslova zavalen pornografickým materiálem převážně v podobě fotografií, na druhém místě jsou již výše zmíněné krátké videozáznamy. Méně častým jevem jsou kreslené obrázky s vyobrazením dětské pornografie.

Audiozáznam – nahrávka zvuku nebo povídky zachycená na audionosič v podobě audiokazety, magnetofonového pásku, CD, DVD, apod.

V jiné podobě – například plastika, psaný text strojový, ruční písmo apod.

Podle formy, ve které je uchována:

- tištěné (povídky, fotografie, obrázky)
- počítačové (uložené v PC, v rámci internetu)
- elektronické (CD, DVD, flash paměti, počítačové diskety apod.)
- audiovizuální (audiokazety, videokazety)
- plastické

Další dělení dětské pornografie:

- **reálná**, při které došlo k zneužití dítěte (filmy, fotografie, audionahrávky, obrazy apod.)
- **nereálná**, při které ke zneužití dítěte nedošlo (kreslené filmy a obrázky, smyšlené psané povídky a audionahrávky apod.)

2.2.2. Co lze považovat za dětskou pornografii?

Samotné slovo pornografie dosud nebylo uspokojivě a přesně definováno. Pro představu uvádím několik příkladů definice pornografie:

Pařížská úmluva z roku 1910 hovoří o pornografii jako o „dílech necudného obsahu“.
Ženevská úmluva z roku 1923 hovoří o pornografii jako o „necudných předmětech“.
Malý encyklopedický slovník z roku 1972: „Pornografie je slovesný nebo obrazový výtvar, nemající jiný účel než vzbuzovat sexuální vzrušení.“

Německý encyklopedický slovník z roku 1987: „Pornografie je vulgárně naturalistické a nemorální zobrazování pohlavního života v umění.“¹⁷

Jak jsem již výše v textu uvedl, dětská pornografie je definována jako jakékoli spodobnění dítěte účastnícího se skutečné nebo předstírané explicitní sexuální aktivity, ať už je toto spodobnění provedeno jakýmkoliv způsobem, a rovněž jakékoliv spodobnění sexuálních orgánů dítěte určené primárně k sexuálním účelům. Ale k tomuto je nutno dodat, že nikde není přesně stanoveno, co konkrétně dětskou pornografií je a co ještě není. Mne a zcela určitě i všechny ostatní osoby zájímaví se o tuto problematiku bude hlavně zajímat hranice, kdy je daný pornografický materiál vykazující známky dětské pornografie je již trestný a kdy ještě ne. V tomto případě mne napadá pouze odkaz na trestní zákon, kde je v § 3, odst. 2 uvedeno, že *čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.* V odstavci 4 tohoto paragrafu je dále uvedeno, že *stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu,*

¹⁷ POŠTULKA, V.: *Dějiny pornografie v datech.* [1. vyd.] Praha: Nakladatelství XYZ, 2007. ISBN 978-80-87021-30-9, s. 10 a 11

*který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.*¹⁸

Výsledkem je tedy jakási nejistota v tom smyslu, že většina z osob shromažďujících podobný materiál hraničící s dětskou pornografií nebude mít jistotu, že v tomto případě neporušuje zákon. Může se stát, že daný přechovávaný materiál bude orgány činnými v trestním řízení označen jako dětská pornografie. Jak ale vyplývá z citovaného § 3, odst. 4 trestního zákona, je mnoho okolností, podle kterých se bude posuzovat samotný stupeň nebezpečnosti činu pro společnost.

Uvedenou nejistotu si dovolím srovnat na příkladu majetkové trestné činnosti a jejím nejtypičtějším trestným činem krádeží, kdy k naplnění skutkové podstaty trestného činu krádeže prosté je nutné způsobit škodu nikoli nepatrnou, což je v současné době hodnota 5.000,-Kč. Tato škoda se v trestním řízení v případě odcizené věci stanovuje odborným vyjádřením nebo znaleckým posudkem a proto pachatel, který odcizí věc, která má hodnotu přibližující se této hranici 5.000,-Kč rovněž v době páchaní trestného činu nebo přestupku proti majetku neví, zda tedy páchá trestný čin nebo přestupek. A opět zde můžeme polemizovat o stupni nebezpečnosti činu pro společnost.

2.2.3. Dětská pornografie na internetu

Pryč jsou doby poštovních holubů, dopisů a telegramů. Konec dvacátého století do lidské společnosti zavedl fenomén zvaný internet. Psaní e-mailů, chatování nebo okamžitý (on-line) přístup k informacím, to vše má nesporně velký přínos pro celou civilizaci. Nicméně vše dobré mívá rovněž i nějaké stinné stránky. Tak je tomu i v podobě internetu, který se i v naší zemi stává prakticky běžnou součástí každé domácnosti, každého zaměstnání. Tou stinnou stránkou internetu mám na mysli organizované a cílené páchaní trestné činnosti prostřednictvím elektronického bankovníctví, nevědomé připojování obyčejných lidí přes extrémně drahé „žluté linky“ od kterých se nasmlouvání poskytovatelé elektronického připojení do sítě internet distancují; předem promyšlené podvody; nelegální stahování hudby či filmů či chatování anonymních deviantních osob s nezletilými dětmi a nástrahy v podobě pornografií přeplněného internetu, který bez vědomí rodičů mohou děti prohlížet.

¹⁸ Zákon č. 140/1961 Sb.: *Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.*

Internet se rovněž stal velkou zbraní pro komunity typu pedofilů, různých sekt a extrémistických hnutí, které si tak skrytě a pro ně nejjednodušším způsobem mohou vyměňovat různé materiály a nebo domlouvat svoje další akce a srazy.

Pryč je doba, kdy byly pedofilové podchyceni při tom, když si ve fotolaboratořích nechávali vyvolávat fotografie obsahující dětskou pornografii. Současná moderní – digitální doba dat poskytla těmto lidem pohybujícím se za hranicí zákona neskýtané možnosti.

Když se v současné době vysloví „dětská pornografie“, tak mne opravdu napadá pouze spojení s digitalizací, tedy PC, internet, digitální fotoaparát, digitální videokamera, rovněž i média v digitální podobě, tedy CD, DVD, BLUE-RAY disky, DV kazety, flash média apod. Tímto výčtem bych chtěl nastínit předmět zájmu orgánů činných v trestním řízení v kauzách organizovaného i soukromého obchodu s materiálem, jakým je dětská pornografie. Nikdo asi nebude tak naivní a nebude si myslet, že zadáním slov v podobě dětské porno, porno fotky dětí apod. do některého z internetových vyhledávačů se mu obratem zobrazí desítky nebo dokonce tisíce odkazů na obrázky nebo videa s dětským pornem. Ani vystopování organizovaných skupin obchodujících s dětskou pornografií není pro orgány činné v trestním řízení tak jednoduché – není ovšem nemožné!

Výše uvedeným výčtem elektroniky a médií užívaných v současné moderní společnosti poukazují na ten fakt, že se současný konzument dětské pornografie nebo obchodník s dětskou pornografií nebude pohybovat po burzách, restauracích, na ulici a v parcích spolu se sérií pornografických fotek, ale bude v lepším případě obchodovat s médii v digitální podobě, tedy bude si materiály předávat latentně bez možnosti většího rizika jeho dopadení. V těch horších případech není možné u takového člověka najít nic trestného mimo jeho domácnost nebo firmu, a ti opravdu opatrní obchodníci s „pedofilním“ materiálem mají tyto věci uložené v dobře zabezpečených PC sestavách a často s důmyslnými zařízeními na okamžitou destrukci veškerých dat uložených na těchto počítačových sestavách.

Dovolím si tvrdit, že internet jako takový učinil z komerčního sexuálního zneužívání dětí a hlavně dětské pornografie globální problém, což zjistili i orgány činné v trestním řízení jednotlivých států. Potírání tohoto nadnárodního organizovaného zločinu je nelehkou záležitostí pro jednotlivé státy a z toho důvodu se intenzivně pracuje na co

nejefektivnějším systémem, který by v boji proti šíření dětské pornografie po internetu napomohl.

2.2.4. Boj proti dětské pornografii na internetu

Interpol (ICPO - International Criminal Police Organization)

Mezinárodní organizace se sídlem ve francouzském Lyonu (od roku 1989), která vznikla v roce 1923 s původním sídlem v rakouském hlavním městě Vídni, kdy tehdejší Československo patřilo k zakládajícím členům této organizace.

Jednotlivé národní pobočky Interpolu jsou spolu propojeny nepřetržitě zabezpečenou telekomunikační sítí, ta pracuje 24 hodin denně, 365 dní v roce.¹⁹

Na úseku sexuálního zneužívání dětí vede Interpol mezinárodní Databázi záběrů zneužívaných dětí, která je v provozu od roku 2001. V této databázi bylo od roku 2001 do počátku roku 2008 uloženo celkem 500 000 fotografií a za tuto dobu bylo z těchto fotografií identifikováno celkem 505 obětí, tedy sexuálně zneužívaných dětí.

Dále je na Interpolu útvarem zabývající se problematikou obchodu s lidmi, kdy mimo jiné vede agendu zločinů páchaných na dětech a obchod s dětmi v rámci sexuální turistiky nebo na internetu. K této problematice vede Interpol dvě databáze :

- Databázi ICAID (International Child Abuse Interpol Databáze) – mezinárodní databáze zneužívání dětí Interpolu
- Databázi ICSE (International Child Sex Exploitation DB) – mezinárodní databáze sexuálního vykořisťování dětí²⁰

Na českou pobočku Interpolu v Praze přicházelo v minulých letech v souvislosti s dopadeními pachatelů obchodu s dětskou prostitucí mnoho oznámení na osoby stahující tato data do České republiky, kdy tyto „klienti“ nelegálního materiálu na území ČR nemohli být do prosince 2007 nijak trestáni. Počínaje platností novely trestního zákona na úseku přechovávání dětské pornografie jsou tato poskytnutá data

¹⁹ *Interpol* [online]. Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Interpol>

²⁰ *Kriminalita páchaná na dětech prostřednictvím Internetu*. [1. vyd.] Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2008

vyhodnocována za účelem dopadení pachatelů trestného činu přechovávání dětské pornografie dle § 205b tr. zákona.

Policie ČR

V rámci České republiky se trestnou činností zabývají orgány činné v trestním řízení. Dokumentování a objasňování trestné činnosti je úkolem Policie České republiky, která mimo jiné i na úseku dětské pornografie reaguje na všechny podněty od občanů a organizací v rámci České republiky nebo na oznámení zahraniční cestou například od Interpolu, popř. osob či státních orgánů cizích zemí.

Na Službě kriminální policie a vyšetřování všech Okresních ředitelství Policie ČR jsou specialisti na problematiku mládeže, zabývající se mimo jiné i problematikou dětské pornografie. Na jednotlivých Krajských ředitelstvích Policie ČR jsou dále mimo to i specialisti školení na problematiku počítačové kriminality, do které spadá i dětská pornografie v souvislosti s PC nebo internetem. A konečně na Policejní prezidiu Policie České republiky je pod Úřadem služby kriminální policie a vyšetřování zřízeno Oddělení informační kriminality.

Pro zajímavost uvádím, že v České republice je v rámci trestního řízení možné zjistit data o telekomunikačním provozu z internetu stará 6 měsíců, kdežto například v USA je to podstatně kratší doba. V jednotlivých státech USA jsou telekomunikační data z Internetu uchováována jeden měsíc nebo také pouze jeden týden.

V rámci České republiky dále Policie ČR spolupracuje s různými nevládními organizacemi, které se zabývají problematikou sexuálního zneužívání dětí.

Nevládní organizace

Projekt Safer Internet

Jedná se o první osvětové centrum evropského programu bezpečnějšího internetu, které získalo podporu Evropské komise. Zahájilo oficiálně svoji činnost 1.zářím 2005. Projekt propojuje internetovou horkou linku (hotline) a internetovou asistenční linku (helpline). Od 1.lenda 2007 tak projekt vystupuje v této nové podobě pod názvem CZEch Safer Internet COmbined Node (CZESICON).

Projekt CZESICON sdílí informace a zkušenosti s ostatními projekty Safer Internetu po celé Evropě, vyměňuje si praktické příklady a přispívá k celoevropskému úsilí o bezpečnější internet.

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií, kdy pro roky 2009 až 2013 schválila Rada ministrů EU v rámci celé Evropské unie za boj pro bezpečnější internet rozpočet ve výši celkem 55 milionů EUR, což naznačuje, že bezpečnost dětí používajících internet není představitelům Evropské unie lhostejný. Koordinátorem projektu CZESICON je Ing. Pavel Richtera CZI, s.r.o., Svornosti 30,150 00 Praha 5. Projekt je dostupný na www.saferinternet.cz.²¹

Internet Helpline

Jedná se o projekt sdružení Linka bezpečí, který je zaměřený na pomoc dětem pro bezpečné používání internetu, spočívající v nepřetržitě fungující bezplatné telefonní lince, tel. číslo 800 155 555, kde jsou děti proškolenými konzultanty informovány o pravidlech pro bezpečný internet, základním povědomím o internetu, jak se chránit nebo ja se chránit při setkání s něčím zvláštním či zraňujícím v souvislosti s používáním internetu. Vedoucím projektu je Mgr. Vendula Kodetová ze sdružení Linka bezpečí.

Internet Hotline

Nadace Naše dítě dne 1. ledna 2007 zahájila projekt Internet Hotline, kdy „*ve spolupráci s veřejností, Policií ČR a provozovateli internetových služeb čelí šíření dětské pornografie a šíření dalšího nelegálního obsahu internetem.*

*Bezpečí a bezpečnost na internetu nejsou záležitostí jen úzkého okruhu lidí. Týká se každého, kdo usedá k počítači, bez rozdílu věku, pohlaví či znalostí. Smutnou pravdou přitom je, že nejzranitelnější jsou právě děti – nechybí jim odvaha hledat nové věci a znalosti, ale chybí jim životní zkušenost. Proto potřebují pomoc a oporu dospělých.“*²²

Projekt je dostupný na www.internethotline.cz a zde může kdokoli učinit oznámení o nelegálním materiálu na Internetu, tedy i o dětské pornografii.

Ze statistik Internet Hotline vypívá, že za první pololetí roku 2008 bylo na tuto linku přijato celkem 416 oznámení, kdy z toho bylo 246 (52%) oznámení dětské pornografie.

²¹ Safer Internet [online]. Dostupné z <http://www.saferinternet.cz/uvodni-strana/483-3>

²² Internet Hotline [online]. Dostupné z <http://www.internethotline.cz/projekt-internet-hotline/podrobnosti-o-projektu>

Pro srovnání uvádím, že třeba z oblasti rasismu a extremismu bylo přijato 10 (cca 2%) oznámení

a legálních odkazů nebo dotazů bylo celkem 199 (42%). Z toho je patrné, že oznámení na nelegální materiál zaslaný na tuto adresu se v naprosté většině týká dětské pornografie. Z všech 416 přijatých a vyhodnocených oznámení za první pololetí roku 2008 bylo Policii ČR postoupeno 271 podnětů.²³

Projekt Bezpečný Internet

Jedná se o projekt určený dětem pro jejich bezpečnější užívání internetu, přihlásit se na webové stránky lze přes www.safeinternet.cz, ale i přes www.ebezpeci.cz. Webové stránky provozuje Informační centrum oddílů a klubů, se sídlem Viktorinova 1210/8, Praha 4 – Nusle, 140 00. Tento projekt je zaměřen na osobní bezpečnost dětí při používání internetu. Klade si za cíl informovat o bezpečném používání internetu a dále kontrolovat, zda děti dodržují tyto zásady bezpečného používání internetu. Tento dětský portál je tedy monitorovaný za účelem dodržování základních bezpečnostních zásad, dále aby byl oproštěn od agresivity, vulgarismů apod. Portál chce propagovat internet jako aktivního pomocníka pro realizaci reálné zábavy nebo vzdělání.

Dle mého názoru jsou tyto webové stránky pro děti nezáživné, a proto tomu odpovídá i jejich návštěvnost, celkový počet návštěv 1234 a za poslední týden pouze 16 návštěv je poněkud málo. V době mého připojení na tyto stránky jsem byl on-line sám.²⁴

2.3. Obchodování s dětmi

Obchodování s dětmi je definována jako jakákoliv transakce, na jejímž základě je dítě předáno jednou osobou nebo skupinou osob jiné osobě nebo skupině osob, a to za úplatu nebo za poskytnutí jiného plnění.²⁵

²³ *Internet Hotline* [online]. Dostupné z <http://www.internethotline.cz/informace/statistiky>

²⁴ *Bezpečný Internet* [online]. Dostupné z <http://www.safeinternet.cz/>

²⁵ *Národní plán boje proti KSZD 2006-2008* [online]. Dostupné z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2006/komerconi06.pdf>, s.11

Obchodování s dětmi lze rozdělit na :

- a) obchod s dětmi za účelem sexuálního vykořisťování
- b) obchod s dětmi pro jiné účely, jakými jsou například dětská práce, adopce, obchod s lidskými orgány, nasazení v ozbrojených konfliktech atd.

Pro účely tohoto textu, tedy k tématu komerčního sexuálního zneužívání dětí, se budeme zabývat obchodem s dětmi za účelem sexuálního vykořisťování.

Děti obchodované pro účely sexuálního průmyslu jsou neustále vystavovány extrémnímu sexuálnímu, fyzickému, ale i psychickému násilí. Jsou pod trvalou hrozbou zneužívání ze strany jakéhokoliv článku organizované skupiny osob, kterými jsou obchodníci, kuplíři či zákazníci.

V obchodu s lidmi lze spatřovat tři základní znaky:

- transport
- donucení
- vykořisťování

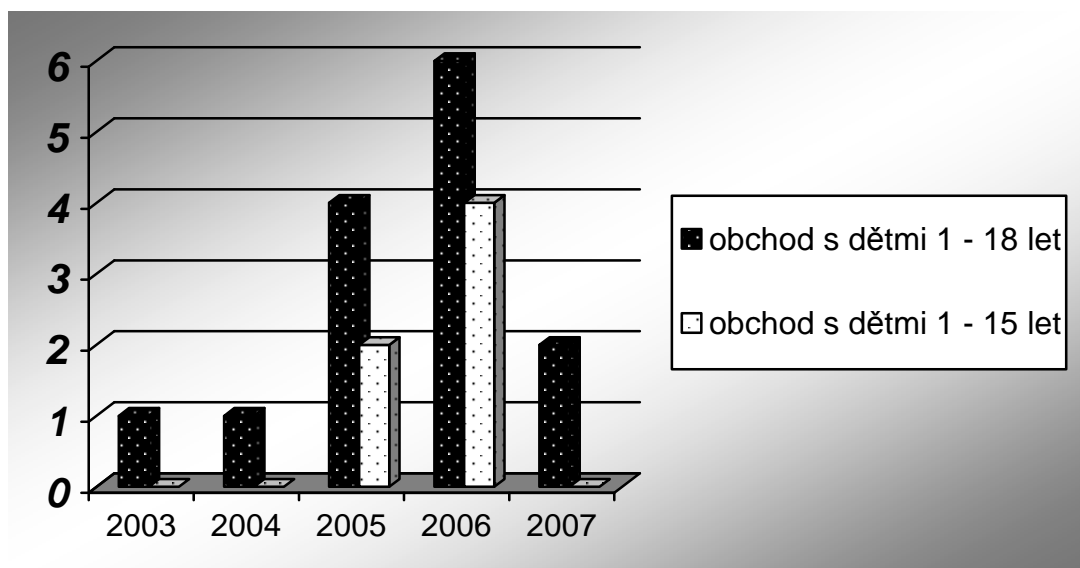
Transportem je jakékoliv přemístění osoby z její obvyklé sociální struktury, kdy se nemusí bezpodmínečně jednat o přemístění z jednoho státu do druhého. Nezřídka k tomu dochází i v rámci jednoho státu, kdy se z větší míry jedná o obchodování s osobami z chudších nebo venkovských regionů směrem do velkých měst a míst s kvetoucí sexuální turistikou. Obchodníci v takových případech zneužívají dezorientace a naprosté závislosti obchodovaných osob, což vede ještě k většímu prohloubení kontroly nad těmito osobami a k jejich další manipulaci.

Za **donucení** lze považovat přímo fyzické násilí nebo různé formy psychického násilí, jako pohrůžka násilím na samotné osobě nebo její blízké osoby, zneužití závislosti či tísně, dále zneužití omylu nebo lest. Oběť je často uvedena v omyl tím, že je jí nabídnuta fiktivní práce často s vidinou vysokých zisků, které v jejím původním regionu nejsou dosažitelné, a tudíž i velkým lákadlem, které odsouvá veškerá možná rizika z mysli oklamané a často naivní osoby.

Třetím znakem je tedy **vykořisťování**, tedy využívání jiných osob k prostituci nebo jiným formám sexuálního zneužívání (pornografii), nucené práci a službám, otroctví nebo za účelem odjímání tělesných orgánů.²⁶

Ze statistik Policie České republiky jsem provedl vyhodnocení nápadu trestné činnosti týkající se obchodu s dětmi za účelem sexuálního zneužívání a to za období od roku 2003 do roku 2007, tedy za pětileté období.

Graf č. 4 :
Statistika trestných činů obchodování s lidmi
dle § 232a trestního zákona spáchaných na dětech

27

V grafu jsou uvedeny všechny spáchané trestné činy dle § 232a trestního zákona, obchodování s lidmi za výše uvedené období od roku 2003 až do roku 2007. Z toho je patrné, že za období pěti let se v České republice ve statistikách Policie ČR zaevidovalo celkem pouze 14 případů obchodování s lidmi ve věku do osmnácti let a z toho bylo pouze 6 případů, kdy se jednalo o děti do patnácti let. I když se jedná o velice latentní trestnou činnost, z těchto čísel je možné tvrdit, že tato trestná činnost je v České republice velice okrajová a téměř se nevyskytuje. Tím ale netvrdím, že se nejedná o velice závažnou trestnou činnost, která si vyžaduje tu nejvyšší pozornost orgánů činných v trestním řízení a zároveň i veřejnosti.

²⁶ *La Strada, Obchod s lidmi* [online]. Dostupné z <http://www.strada.cz/>

²⁷ Policejní prezidium ČR: *Statistika kriminality na dětech* [online]. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>

3. Příčiny dětské prostituce a pornografie

Když si položíme otázku, jaké jsou v současné době, tedy na prahu třetího tisíciletí, příčiny dětské prostituce a pornografie v České republice, v zemi ležící ve střední Evropě, která je členem Evropské unie, tak odpovědi jsou hned nasnadě a nejsou tak složité.

Dětská prostituce a pornografie se jako sociálně-patologický jev ve společnosti vyskytoval vždy a s největší pravděpodobností i všude. V jakékoliv civilizované společnosti a době se společnost rozdělovala mimo jiné i podle ekonomických možností jednotlivců či skupin a tudíž se vedle běžné střední vrstvy obyvatelstva vyskytovali i obyvatelé chudší a chudí nebo naopak bohatší a ti opravdu bohatí. Když budu i nadále polemizovat pouze v prostoru, kde mantinely ohraničují komerční aspekt tohoto jednání, tak si myslím, že jsem trefil do černého. Dětskou prostituci a dětskou pornografii s komerčním aspektem budeme totiž hledat vždy tam, kde bude v naprosté většině případů vidina jakéhokoliv zisku ten jediný hnací motor tohoto protiprávního jednání. A tím myslím zisky pro samotnou oběť sexuálního násilí i zisky pro případné další účastníky „obchodu“, tedy rodiče a ostatní příbuzné, kuplíře, dohazovače, fotografy, kameramany, majitele nemovitostí atd.

V souvislosti s chudobou se v České republice tudíž jedná o děti z rodin špatně ekonomicky zajištěných, tedy většinou o děti z rodin neúplných, kde rodina je závislá na sociálních dávkách, nebo rodin, kde rodiče bývají často nezaměstnaní, rodin v regionu s demograficky vysokou nezaměstnaností. Rodiče bývají často bez jakékoliv kvalifikace, odkázaní na sociální dávky, to vše bývá ještě umocněno některým patologickým jevem, či dokonce více patologickými jevy jako alkoholismem, patologickým hráčstvím na výherních automatech, popř. závislostí na drogách. V takových rodinách se pak skrytě nebo s vědomím ostatních členů rodiny jeden nebo více členů rodiny dopouští různé trestné činnosti, kdy s doplněním dalšího kritéria, jakým je nízká úroveň vzdělání celé rodiny, může dojít i k takové skutečnosti, že rodina bude vydělávat na sexuálních službách dítěte.

Dále se jedná o děti, které například utekly od rodiny nebo z ústavního zařízení. Zde bývá vedle častější majetkové trestné činnosti prostituce a popřípadě i pornografie těchto dětí jediným zdrojem příjmů, tedy zdrojem pro obstarání noclehu, stravy

a dalších prostředků běžné denní potřeby, ale i k nákupu drog, cigaret, alkoholu a nebo k hraní na výherních automatech. Tím vším si mohou děti na útěku bez dohledu dospělých osob projít.

V jiných případech jde u dětí o získání financí pro nákup věcí, které si „potřebují koupit“, aby byly uznávány vrstevníky, aby se necítili odloučeni ze skupiny a aby byly oblíbeni. Jedná se například o drahé značkové zboží, mobilní telefony, herní konzole apod. U starších studentek, popř. studentů se pak jedná o příležitostné vylepšení jejich běžné nebo špatné finanční situace, o zaplacení věcí a služeb jejich osobní potřeby. Opět jde většinou o děti z rodin s nízkými finančními rozpočty, kde pro nákup drahého zboží nejsou rezervy.

3.1. Nízká míra vzdělání

Dovolím si tvrdit, že míra elementárního vzdělání v České republice je na dost vysoké úrovni. I přesto se zde najde minoritní skupina obyvatel, která nemá ani toto základní vzdělání nebo má vzdělání jen velice zúžené. Najdou se tu pak lidé neuvědomující si například skutečnou hodnotu peněz nebo nutnost plánovitého zacházení s nimi. Dospělí z těchto skupin mají své děti často rovněž s nízkou mírou vzdělání, ty jsou pak daleko více vystavovány různým tlakům zvenčí, které využívají jejich lehké manipulovatelnosti. Tyto děti především pubertálního věku jsou lehce vtaženy do prostituce, popřípadě pornoprůmyslu. Často si neuvědomují, že dělají něco špatného. V lepším případě jsou vtaženy do víru peněz a předstíraného zájmu o jejich osobu, popřípadě se stávají otroky drog, alkoholu apod. V tom horším případě se vše odehrává po psychickým či fyzickým nátlakem. V raném dětském věku jsou takto zneužívány i tělesně či mentálně postižené děti, kdy se toto děje především za účasti jejich rodičů, kteří z této trestné činnosti těží.

3.2. Chudoba

V našich poměrech, tedy státě střední Evropy, který pomalu a jistě dohání ekonomiky západní Evropy, a ve kterém se zvyšuje i životní úroveň obyvatel, se nedá úplně mluvit o „chudobě“ jako nějaké fenoménu, kterého by jsme se měli zrovna obávat.

Ale jak jsem již v textu zmínil, tak i v naší zemi se nachází určitá část obyvatelstva na hranici chudoby, a to ve smyslu nezajištěného bydlení, potravy a věcí běžné denní potřeby. Tuto tristní situaci řeší různou cestou, od vykonávání podřadných, málo placených prací, žebráním, podvody, krádežemi a ostatní trestnou činností, ale rovněž (a to nás musí zajímat) provozováním prostituce či pornografie. Do této lehce manipulovatelné skupiny osob bohužel patří i děti, tedy osoby mladší 18-ti let, které z jakéhokoliv důvodu opustily své rodiny nebo utekly z ústavních zařízení, kam byly před tím zařazeny. Je tedy na nás připravit jim takové podmínky, které odloučení dětí ulice od svého přirozeného bydliště v co největší míře budou eliminovat, aby tyto děti ulice nemusely takto své problémy řešit.

3.3. Drogy a komerční sexuální zneužívání dětí

Už si pomalu začínáme zvykat, že drogy, jakožto velký nešvar současné moderní společnosti, jsou všude okolo nás. Počínaje dětmi na základních školách experimentujícími vedle klasických tabákových výrobků i s marihuanou a konče dospívajícími dětmi plně oddanými dogám „tvrďšího“ kalibru, jako je pervitin, kokain, heroin, extáze či LSD. Spojení drog s komerčním sexuálním zneužíváním dětí tady je. Jde o užívání drog rodiči dětí donucených k prostituci či poskytnutých k vyrobění pornografie nebo drogy užívají samotné děti, které si buďto na drogy prostitutčí a účastí v pornoprůmyslu vydělávají nebo drogy užívají pro potlačení odporu k právě provozované prostituci. Svě chování zdůvodňují tím, že pod vlivem drog nebo v lepším případě alkoholu ztrácejí zábrany při nabízení sexuálních služeb zákazníkům, se kterými by ve střízlivém stavu zřejmě do tohoto „obchodu“ nešli. U případů, kde je do prostituce zapojen například kuplíř, který z této prostituce kořistí, se vydělané peníze rovnou mění za drogu pro prostitutku nebo prostituta.

V dubnu 2006 krajský soud v Hradci Králové uzavřel případ ohrožování mravnosti, pohlavního zneužívání a nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů, kdy 41letého britského občana J.K.P. poslal na šest let do věznice s ostrahou a 22letého V.H. na pět let rovněž do věznice s ostrahou, přičemž Brit navíc obdržel

peněžitý trest ve výši 200 tisíc korun a po propuštění z vězení jej čeká vyhoštění z ČR na dobu neurčitou.

„Muži v letech 2002 až 2005 ve vile v Kostelci nad Orlicí zhotovovali pornografické fotografie a videozáznamy chlapců mladších 18 let, z nichž někteří neměli ani 15 let. Aby u nich vyvolali pohlavní vzrušení, pouštěli jim filmy se sexuálním zaměřením. P. některé chlapce i opakovaně pohlavně zneužíval. Za to dostávali mladíci, kterých bylo celkem 23, materiální odměnu nebo peníze. V objektu, který byl speciálně upraven pro sexuální praktiky, dostávali nezletilí k pití libovolné množství alkoholu a ke kouření marihuany. Pornografické snímky chtěli muži umístit na placené internetové stránce.“²⁸

3.4. Organizovaný zločin

Sexuálně zneužívané děti se v tomto případě dostanou do područí osob, kterými jsou zcela ovládány. Jedná se o organizované skupiny osob vydělávajících si různou trestnou činností od obchodu s lidmi po kuplířství, distribuci drog, vydírání, únosy apod. Dítě je zpravidla podrobováno fyzickému a psychickému násilí, omezeno na svobodě, bez možnosti kontaktovat jakoukoliv pomoc nebo svoje přirozené okolí (rodinu, kamarády, spolužáky). Vše je v jeho případě zaměřeno na výdělek za sexuální služby, který všechen končí u členů organizované skupiny, v jejímž područí se zrovna nachází. Takto zneužívaná osoba je často převážena z místa na místo, z jednoho regionu či státu do jiného, prodávána jednou skupinou osob druhé apod. Časté je i nucení dětí k užívání drog nebo využívání jejich závislosti na drogách. Osoby zabývající se touto trestnou činností jsou si velice dobře vědomi, že se dopouštějí závažné trestné činnosti a proto se snaží co nejdokonaleji tuto trestnou činnost zakrývat.

V České republice není vliv organizovaného zločinu na obchod a sexuální zneužívání dětí až na výjimky zaznamenán, ale to nemění nic na věci, že tato forma komerčního sexuálního zneužívání je prakticky tou nejhorší z celého uvedeného spektra.

²⁸ Fond Ohrožených dětí: *Soud uzavřel případ ohrožování mravnosti* [online]. Dostupné z http://www.fod.cz/stranky/informace/0406/hradecke_noviny_060406.htm

3.5. Otázka nabídky a poptávky

Nabídka a poptávka všeobecně jsou jako dvě spojené nádoby a tyto se v podobě akcí a reakcí přizpůsobují jedna druhé. Stejně tak je tomu i v podobě dětské prostituce a pornografie pohybujících se za hranicí zákona. Je to pouze „poněkud napínavější“, než u jiných případů, které jsou legální a běžné. Nabídka a poptávka se u těchto nezákonných obchodů řídí svými zažitými pravidly zajišťujícími co největší latenci tohoto jednání. Všichni účastníci dobře si vědomi nezákonnosti svého počínání dělají vše pro to, aby nebyli orgány činnými v trestním řízení odhaleni a tedy i potrestáni.

Nabídka

V případě naší republiky se situace dost výrazně změnila po roce 1989, tedy v devadesátých letech dvacátého století, kdy se pádem železné opony a uvolněním turistiky mezi západní a východní Evropou do sebe „promíchali“ lidi s podstatně rozdílnou životní (tedy i ekonomickou) úrovní, která zde byla z našeho pohledu přímo konfrontována s Němci nebo Rakušany. Stejně tak, jako vyrostli v pohraničí se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem desítky nočních klubů a nevěstinců nabízejících služby prostitutek dospělých, tak ruku v ruce s tím se do těchto regionů zákonitě nastěhovala poptávka a tedy i nabídka služeb prostituujících dětí. U dětské prostituce nutno podotknout, že tato dle doposud zjištěných informací v České republice až na výjimky není provozována prostřednictvím uvedených nevěstinců, ale buďto formou pouliční prostituce a postávání při hlavních silničních tazích, a nebo formou bytové prostituce, tedy v jakémisi soukromí.

Toto potvrdila například i celorepubliková bezpečnostní akce s krycím názvem „FANTINA“, která proběhla 10. – 11. října 2003, kdy v rámci této akce bylo zkontrolováno několik stovek nočních klubů po celém území České republiky, s potěšujícím výsledkem. V žádném z těchto klubů nebyla zaevidována osoba mladší osmnácti let.²⁹

²⁹ Zpráva o plnění Národního plánu boje proti KSZD 2002-2004 [online]. Dostupné z http://web.mvcr.cz/archiv2008/prevence/priority/kszd/pln_np.html, s.7

Prostituuující se děti cítím zapotřebí rozdělit alespoň na dvě základní skupiny a to :

- děti do věku zhruba 12-ti let, kdy jsou tyto cíleně nabízeny mužům s pedofilní deviací, toužících po dětech s nevyznačenými ženskými či mužskými sekundárními pohlavními znaky.

- dívky a chlapce ve věku od 13-ti let do 18-ti let. Tyto jsou v hledáčku „normálně“ tedy heterosexuálně zaměřených zákazníků, kteří si chtějí užít s mladou prostitutkou a dále homosexuálně zaměřených zákazníků, pro které jsou prostituuující se chlapci snadnou a vítanou kořistí. Naproti tomu je pro dívky a chlapce nabízející sexuální služby jedinou motivací jistý finanční zisk za takto odvedenou práci.

Poptávka

Stejně jako u nabídky tato vzrostla po roce 1989 v České republice v pohraničí se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem a dále ve velkých městech v čele s hlavním městem Prahou. Jedná se zpravidla o zahraniční klientelu z těchto uvedených států, ale jsou mezi nimi i tuzemští zákazníci ať z řad pedofilů a nebo ostatních zákazníků vyhledávajících sex s mladými osobami.

Nechci všechnu vinu v podobě sexuchtivé klientely svádět na Rakousko a Spolkovou republiku Německo, ale už z pohledu zeměpisného je zřejmé, že naše poměrně malá Česká republika čítající cca 10 milionů obyvatel je vystavena celkem vysokému počtu zvrhlíků a pedofilů cestujících za levným sexem přinejmenším z těchto dvou států, tedy kapacitně ze vzorku cca 90 milionů obyvatel.

Jak jsem již předestřel, na straně poptávky jsou dvě skupiny klientů. Tu první tvoří **zvrhlíci**, kteří netrpí žádnou deviací, ale pouze ze svého rozmaru chtějí okusit něco výjimečného, tedy nevšední sexuální zážitek vybočující z jejich dosavadního „stereotypu“. Tito ani ve větší míře nijak neřeší věk konkrétní prostitutky, není v jejich chování nic citového, prostě si sjednají sex s mladou dívkou. Dovolím si tvrdit, že v naprosté většině případů si ani nijak neověřují, zda je ta konkrétní dívka mladší 18-ti let či nikoliv. Tou druhou skupinou osob na straně poptávky jsou **pedofilové**, tedy daleko ostřeji sledovaná skupina potencionálních pachatelů trestných činů.

Pedofilové – jedná se o osoby se sociálně vysoce nebezpečnou deviací – pedofilii. *Jde o sexuální preferenci dětí prepubertálního či raného pubertálního věku, které dosud nemají zřetelně vyznačené ženské či mužské sekundární pohlavní znaky. Tato deviace je naprostou doménou mužů. Ti se zajímají o dívky, méně často o chlapce či o obě pohlaví stejně. Způsoby ukájení bývají rozmanité, od osahávání genitálu a mazlení až ke kostálním aktivitám. Pro dítě znamená tato zkušenost menší či větší emoční trauma, které může (leč nemusí) poznamenat kvalitu jeho sexuálního prožívání v budoucnu.*³⁰

Pedofilie je sexuální deviace, která je zařazena do sexuálních **deviací v objektu**. Oficiálním termínem, který se u nás používá pro označení sexuálních deviací je termín **parafilie** (z řeckého para – vedle, mimo, a philia – láska, příchyllost). Rozeznáváme pedofilii heterosexuální, homosexuální a bisexuální.

Pro pedofily jsou atraktivní atributy dětského chování v tomto pořadí:

Dostupnost (72%)

Zranitelnost (67%)

Sexuální zvědavost (65%)

Pasivita (47%)

Nevinnost (41%)³¹

³⁰ CHODURA, V.: *Psychiatrie*. 2. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 1999. ISBN 80-7040-365-9, s. 68

³¹ CHMELÍK, J. a kolektiv: *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6, s.167

4. Prevence a pomoc

4.1. Prevence komerčního sexuálního zneužívání dětí

I když mravnostní trestná činnost a komerční sexuální zneužívání dětí představují z kvantitativního hlediska v České republice poměrně okrajový problém, z hlediska kvalitativního je to však problém mimořádně závažný.

Předcházení mravnostní kriminalitě je složitý a dlouhodobý proces, ve kterém se musí angažovat jak orgány činné v trestním řízení, tak i společenské organizace, občané, školy, rodina, charitativní organizace a další subjekty.³²

V oblasti sociální prevence komerčního sexuálního zneužívání dětí tuto dělíme na primární, sekundární a terciální. Ve všech těchto oblastech plní své úkoly ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, vnitra, zdravotnictví a spravedlnosti. Dále jsou to nevládní a charitativní organizace.

Primární prevence :

Primární prevence je zaměřena na širokou populaci a jejím cílem je působit tak, aby nežádoucí jev vůbec nenastal. Základní strategií této primární prevence je tedy snížení pravděpodobnosti výskytu komerčního sexuálního zneužívání dětí. Cílovou skupinou jsou v tomto případě děti do osmnácti let.

Na úseku mravnostní kriminality je nutné působit na děti již od nejtělejšího věku. Součástí primární prevence je obecná pedagogická strategie vychovatele (rodiče, učitele apod.), která postupně v osobnosti dítěte vytváří vědomí sebe samého, svých práv a obranyschopnosti před cizím nebezpečím tohoto druhu. Je tedy nutné, aby dítě přiměřeně svému věku bylo vospělou osobností, která si je vědoma sama sebe, aby dokázalo samostatně vyhodnocovat chování jiných osob, které by ho mohlo ohrozit a aby se dokázalo chránit před nebezpečím a umělo si vyhledat pomoc.

Do primární prevence rovněž patří i zvyšování vědomí o problematice komerčního sexuálního zneužívání dětí u celé veřejnosti.

K tomu by mimo jiné měla pomáhat i veřejná média, která mají na veřejnost a tedy i samotné děti zásadní vliv. Dle mého názoru se v současné době děje pravý opak, kdy

³² CHMELÍK, J. a kolektiv: *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6, s. 38

je v médiích propagováno násilí, neúcta k životu, lásce, faleš, zlo apod. V naší společnosti je patrný i další fenomén, a to až nezdravý boom pornografického materiálu, který byl před listopadem 1989 striktně cenzurován.

Do primární prevence tedy mimo jiné patří propagace společenského uvědomění o právech dítěte na život bez zanedbávání, týrání a zneužívání i o pozitivních postupech výchovy a to prostřednictvím různých veřejných informačních kampaní (např. televize, rozhlas, tisk, billboardy a letáky).

Sekundární prevence :

„Prevence sekundární znamená vytipování rizikových skupin obyvatelstva a rizikových životních situací, za nichž k sexuálnímu zneužívání dětí dochází.“³³ Jde tedy o omezování podmínek, za kterých k sexuálnímu zneužívání dětí dochází nebo může docházet.

Cílem sekundární prevence je snížit riziko sexuálního zneužívání dětí na minimum.

Problematiku sekundární prevence sledujeme z hlediska :

- rizikových dětí (podle věku, vzhledu, osobnostní charakteristiky, postižení)
- rizikových dospělých (podle stupně deviace, pedofilové, alkoholicí, toxikomani, hypersexuálně aktivní muži apod.)
- rizikových rodin (rodiny disfunkční, afunkční)
- rizikových situací (výtahy, veřejné toalety, telefonování, internet, osoby na hlídání dětí, hmotná bída, stres apod.)³⁴

Terciální prevence:

Terciální prevence je reakcí rodiče, učitele, lékaře, policisty atd. na situaci, kdy již došlo ke komerčnímu sexuálnímu zneužití dítěte, a tedy zabráněním v jeho dalším zneužívání.

Smyslem terciální prevence je zamezení dalšího násilí či zneužívání dítěte. Dítě nesmí být dále poškozováno a k tomu musí být vytvořen určitý systém opatření.

³³ WEISS, P. a kolektiv: *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-795-8, s. 43

³⁴ WEISS, P. a kolektiv: *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-795-8, s. 69 a 70

Terciální prevenci lze členit na dvě etapy:

- etapu diagnostickou (pedagogická diagnóza, která není profesionální a po té následuje diagnóza na úrovni medicínské, psychologické a právní)
- etapu pomocnou, ochranná a terapeutická (rozhodnutí odborného pracoviště zda dítě zůstane nadále v rodině či nikoliv)

Hlavní záměr terapie spočívá v rekonstrukci a optimalizaci osobnosti zneužívaného dítěte. Mimo jiné jde o posílení sexuálně zneužitého dítěte, aby bylo nejen odolat možné další sexuální agresi, ale zároveň aby samo neseexualizovalo chování s dalšími dětmi.³⁵

4.2. Pomoc obětem sexuálního zneužívání

Páchání komerčních forem sexuálního zneužívání dětí znamená zabraňování jejich práv na harmonický rozvoj, kdy jsou děti připravovány o své dětství, jsou nuceny žít v neustálé atmosféře strachu, nejistoty, ponižování, psychického i fyzického násilí a neúcty. Více či méně dlouhá zkušenost s takovou trestnou činností způsobí, že oběť si sebou nese traumata celý svůj budoucí život.

Policie České republiky

Policie České republiky jakožto orgán činný v trestním řízení koná na úseku komerčního sexuálního zneužívání dětí jak všechny úkony v trestním řízení, tak i na úseku prevence.

V rámci všech Okresních (místních, Městských) ředitelství je na oddělení obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování minimálně jeden pracovník specializující se na trestnou činnost páchanou na mládeži, do které spadá i mravnostní kriminalita. V posledním roce bylo na území České republiky vybudováno celkem 17 specializovaných výslechových místností, určených pro výslechy mimo jiné i sexuálně zneužívaných dětí. Místnosti jsou vybaveny hračkami a celkově zařízeny tak, aby se dítě v této místnosti cítilo příjemně. Místnosti jsou vybaveny záznamovým zařízením. Mezi pomůckami pro výslech sexuálně zneužitých dětí nechybí ani demonstrační

³⁵ WEISS, P. a kolektiv: *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-795-8, s. 71 a 72

pomůcky „Jája a Pája“. Tyto výslechy jsou prováděny proškolenými pracovníky Služby kriminální policie a vyšetřování a je zde kladen zvýšený důraz na to, aby vlivem nesprávného vyšetřování dané konkrétní věci nedošlo k sekundární viktimizaci sexuálně zneužitého dítěte.

Problematikou trestné činnosti obchodování s dětmi se zabývá i celorepublikový Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, spolupracující i na mezinárodní úrovni.

Úkolem Policie ČR je tedy odhalování trestné činnosti mimo jiné i související s komerčním sexuální zneužívání dětí.

Na straně prevence je to především kontrola míst s výskytem pouliční prostituce a dále v nočních klubech, privátech apod. za účelem zjištění výskytu osob mladších osmnácti let.

Městská policie

Z pohledu trestního řízení není Městská policie kompetentní činit jakékoliv úkony, ale její náplní práce v rámci komerčního sexuální zneužívání dětí je zpravidla monitorovat místa s možným výskytem prostituce při obchůzkové činnosti a v případě podezření na provozování dětské prostituce učinit oznámení na Policii ČR, která ve věci dále koná.

Činnosti Městské policie v obcích (kde je zřízena) na úseku komerčního sexuální zneužívání dětí je zaměřena hlavně na prevenci výskytu tohoto sociálně-patologického jevu a to samotnou přítomností městských strážníků v ulicích.

Lékaři

Ze strany lékařů jde především o odhalení podezření na sexuální zneužívání dětí při jejich preventivních prohlídkách. Mezi ukazatele patří : těhotenství, pohlavně přenosné choroby, přítomnost spermatu ve vagíně, poranění vagíny nebo zhojené jizvy, poranění penisu nebo šourku, destrukce análního svěrače a poranění análního ústí, jeho oděrky a pohmožděliny, zvýše prokrvení zevních rodidel a perianální krajiny apod. Ve změně chování se jedná například předčasné sexuální znalosti, sexuální interakce s dalšími

osobami, obtíže se soustředěním, strach ze samoty, kruté chování ke zvířatům nebo nedůvěra vůči dospělým a ztráta sebeúcty.³⁶

Pro dětské oběti sexuálního zneužívání se jedná o pomoc a citlivé vnímání lékařem od prvotního ošetření a případné zaléčení až po potřebné psychoterapie, ve výjimečných případech ke zvládnutí stresu farmakoterapie.

Do kontaktu s dětmi se dostanou především pediatři a ambulantní lékaři a dále specialisti v oborech sexuologie, psychologie, psychiatrie, gynekologie.

Lékaři přicházejí do styku i s pachateli sexuálně motivovaných trestných činů, kdy na tyto pachatele vyhotovují znalecké posudky pro trestní řízení, nebo tyto v případě potřeby léčí. Jedná se především o devianty trpící některou z parafilií. Léčba bývá od ambulantní založená na terapii, přes ústavní v psychiatrických léčebnách nebo přes farmakoterapii (chemickou kastraci) u společensky nebezpečných sexuálních delikventů až radikální léčbu kastrací.

Škola

S dětmi ohroženými komerčním sexuálním zneužíváním dětí pracují v rámci programu „Výchova ke zdravému životnímu stylu“ především školské poradenské instituce, tedy pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče pro děti a mládež a zařízení pro výkon ochranné a ústavní výchovy. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky vydalo metodický pokyn č.j. 14-144/98-22, o spolupráci škol a předškolních zařízení s Policií ČR za účelem zvýšení motivace učitelů ohlašovat podezření na různé formy týrání a zneužívání dětí při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži.

V případech, kdy se na učitele dítě obrátí s nějakým problémem, je z pozice učitele vhodné:

- nestavět se do pozice nadřízeného, soudce, ale spíš do pozice staršího přítele,
- dobře dítě pozorovat, jak se při sdělování informace chová
- dát najevo zájem o daný problém

³⁶ MILFAIT, R.: *Komerční sexualizované násilí na dětech*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 80-7367-320-8, s. 65

- nebagatelizovat problém, se kterým se dítě odhodlalo za učitelem přijít
- dítě emočně přijímat
- maximálně podpořit rozhovor
- nemoralizovat a neradit
- nebát se přiznat, že učitel něco neví³⁷

Rodina

Rodina jako taková je základní oporou pro dítě v ní vyrůstající. Na rodičích je největší díl při správné výchově dítěte a není tomu jinak ani u sexuální výchovy. Rodiče je nutné dostatečně vzdělávat, aby byli schopni již v útlém věku dítě přiměřeně poučit o možnosti sexuálního zneužívání, o podezřelém chování dospělého člověka, o nevhodných dotycích a podobně. Rodiče dají dítěti daleko více informací o možnosti únosu než o možnosti jeho zneužití. Pro rodiče je důležitá empatie a maximální pozornost k projevům a k chování dítěte.

U dětí používajících internet by měli rodiče předem dítě informovat o možnostech internetu, ale také o nebezpečí, které používání internetu přináší. Měli by se nadefinovat určitá pravidla, která je třeba dodržovat, jako například nezveřejňování jména a adresy, nesjednávání schůzek prostřednictvím internetu bez vědomí rodičů, neposílání svých fotek apod. Rodiče by měli zároveň v roli administrátora PC provádět kontrolu stránek, které děti při používání internetu navštívily.

Jako další příklady pomoci sexuálně zneužívaným dětem lze uvést například pomoc jejich kamarádů a vrstevníků, Probační a mediační službu nebo orgán sociálně-právní ochrany dětí. Na závěr této kapitoly uvádím některé konkrétní projekty pomoci obětem sexuálního zneužívání zaměřené na dětskou klientelu.

Příklady konkrétních projektů pomoci obětem sexuálního zneužívání:

Projekt Šance – od roku 1996 v Praze realizuje občanské sdružení se stejným názvem pod vedením zakladatele a koordinátora László Sümegh *PROJEKT ŠANCE První*

³⁷ *Problematika dětské pornografie a její prevence ve škole* [online]. Dostupné z <http://www.icm.cz/problematika-detske-pornografie-a-jeji-prevence-na-skole>

preventivní a humanitární program pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež žijící v zapomnutí v ČR.

Projekt umožňuje potřebným dětem dostat jídlo, hygienické potřeby, včetně možnosti vysprchování, získat zdravotnické potřeby a léky, které nejsou na předpis. Klienti si zde mohou vyprat, usušit a vyžehlit své oblečení apod. Projekt Šance dále nabízí psychosociální péči, doprovod do zdravotnických zařízení, kontakty na sexuology, psychology, psychiatry, stomatology apod. Je zde umožněno testování na HIV.

38

V souvislosti s tímto projektem oceňuji například počín veřejnoprávní televize při publikování osvětového spotu *Děti ulice se učí pracovat*, který propaguje výrobky z pracovní dílny projektu Šance. Spot se mi jeví jako zdařilý a jistě osloví širokou veřejnost. Klip byl natočen ve spolupráci se zpěvačkou Martou Kubišovou a na České televizi běžel od července 2008 do konce roku 2008.

Součástí projektu Šance je i chráněná pracovní dílna, kde klienti vykonávají jednoduchou pracovní činnost, spočívající například ve skládání propisek, malování hrnků apod. Cílem je úspěšná resocializace klientů pracovní dílny, tedy získání základních sociálních návyků potřebných pro zařazení se do pracovního procesu.

Kontakt je na adresách: StreetWorkCentrum, Praha 1, ul. Ve Smečkách 28 a Dům Šance a pracovní dílna, Praha 9 – Vysočany, ul. K Moravině 7.³⁹

³⁸ Projekt Šance [online]. Dostupné z <http://www.sance.info/index.php?go=kdojsme&id=1>

³⁹ Projekt Šance [online]. Dostupné z <http://www.sance.info/index.php?go=vitejte>

Nadace Naše dítě - zakladatelkou nadace je Ing. Zuzana Baudyšová, která tuto založila v říjnu roku 1993 jako neziskovou organizaci s posláním pomáhat dětem, které se ocitly v krizi a obtížných životních situacích. Sídlo nadace je v ul. Ústavní 91/95, 181 21 Praha 8.

Posláním a cílem nadace Naše dítě je pomoc týraným, zneužívaným, handicapovaným, ohroženým a opuštěným dětem. Dnem 1. října 1994 zahájila provoz celostátní krizové Linky bezpečí 800 155 555 určenou dětem a mládeži. Nadace pomáhá formou přímé finanční podpory, osvětovou činností a prosazováním legislativních změn. Sympatické je i zřízení linky právní pomoci, tel. č. 777 800 002, kde může volající zdarma obdržet právní rady týkající se dítěte. Dnem 1. ledna 2007 zahájila nadace Naše dítě projekt první české internetové horké linky – Internet Hotline (viz. kapitola 3.3. Boj proti dětské pornografii na Internetu).⁴⁰

Projekt KARO – v roce 2004 bylo založeno sdružení KARO e.V., které navázalo na práci různých projektů česko-německého pohraničí, které zde působily zhruba od roku 1994. KARO provádí od roku 2004 sociální práci na prostituční a drogové scéně v česko-německém pohraničí, tedy z české strany v oblasti Cheb, Aš, Kynšperk, Sokolov, Karlovy Vary, Ostrov, Jáchymov, Chomutov, Mariánské Lázně.

Za hlavní cíle si sdružení vytýčilo přispívat k zamezování nucené prostituce, sexuálního vykořisťování dětí a obchodu se ženami a dětmi, zamezovat šíření HIV/AIDS a pohlavně přenosných nemocí, k péči o prostituující osoby, k poradenství a další pomoci.⁴¹

Kontakt na sdružení je : Marita P., Cathrin Schauer, Svobody 19, 350 02 Cheb tel.: 166 435 446⁴²

Myslím, že dětská prostituce v regionech, kde sdružení KARO operuje, zcela nepochybně je a určitě i ve větším měřítku, než je tomu v jiných regionech, které nejsou v sousedství Německa popřípadě Rakouska, ale studie paní Cathrin Schauer zveřejněné na podzim 2003 se mi zdají poněkud přehnané. Jedno se ale této aktivistce podařilo. V České republice se na všech úrovních zvedla nevole s takto prezentovaným pohraničím na západu republiky a problém dětské prostituce se tím velmi zviditelnil.

⁴⁰ Nadace Naše dítě [online]. Dostupné z <http://www.nasedite.cz/>

⁴¹ MILFAIT, R.: *Komerční sexualizované násilí na dětech*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 80-7367-320-8, s. 149

⁴² ACET Česká republika [online]. Dostupné z <http://www.acet.cz/index.php/odkazy-acet>

Chápu ale také frustraci rodičů a dětí z Chebska, na které si celá republika může určitě neprávem přes prsty ukazovat, jako na ráj dětské prostituce.

Dalším problémem takto necitlivě prezentovaného tématu je to, že město Cheb a jeho okolí je v Německu vnímáno, jako místo, kam si kdokoliv ze zájemců z řad pedofilní klientely může přijet a bez problému si sehnat nějaké to dítě za účelem sexuálních hrátek. Zcela jistě se to projevilo na zvýšené míře oslovování zdejších dětí ze stran těchto osob toužících si tyto děti koupit na sex. Vedle toho zde zcela jistě probíhaly průzkumy ze stran různých nevládních organizací, novinářů a podobně, které si chtěly ověřit pravdivost tvrzení paní Cathrin Schauer o Chebu jako ráji dětské prostituce. Opět tedy pravděpodobně docházelo ke kontaktování vytypovaných dětí a jejich oslovování pod legendou poptávky po sexuálních sužbách.

5. Současná právní úprava platná pro ČR

V případě mezinárodních dohod se problému komerčního sexuálního zneužívání dětí týká zejména Úmluva o právech dítěte z roku 1989, na kterou navazuje Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie z roku 2000. Na tyto mezinárodní dohody pak vláda České republiky reagovala tím, že od roku 2000 periodicky po dvou letech vydává Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí. K němu se podrobněji vyjádřím v kapitole 6. Národní strategie. V trestním právu v rámci České republiky pak na trestné činy související s tímto problémem pamatují vybrané skutkové postaty jednotlivých trestných činů, které zmíním v podkapitole 5.2.

5. 1. Mezinárodní dohody

Zde nejprve cituji Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí k Úmluvě o právech dítěte a dále uvádím ty články Úmluvy o právech dítěte, které se komerčního sexuálního zneužívání dětí týkají. Na závěr podkapitoly se krátce zmiňuji o Opčním protokolu k Úmluvě o právech dítěte.

Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb. zákonů

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 20. listopadu 1989 byla v New Yorku přijata Úmluva o právech dítěte. Jménem České a Slovenské Federativní Republiky byla Úmluva podepsána v New Yorku dne 30. září 1990.

S úmluvou vyslovilo souhlas Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a prezident České a Slovenské Federativní Republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina byla uložena u generálního tajemníka OSN, depozitáře Úmluvy, dne 7. ledna 1991. Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 49 odst. 1 dnem 2. září 1990. Pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku vstoupila v platnost v souladu se svým článkem 49 odst. 2 dnem 6. února 1991.⁴³

⁴³ CHMELÍK, J.: *Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR – odbor personální práce a vzdělávání, 1998, s. 98

Úmluva o právech dítěte

V článku 1 Úmluva o právech dítěte vymezuje pojem dítě na každou lidskou bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Podle článku 19 této Úmluvy o právech dítěte činí státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, všechna potřebná zákonodárná, správní, sociální a výchovná opatření k ochraně dětí před jakýmkoli tělesným či duševním násilím, urážením nebo zneužíváním, včetně sexuálního zneužívání, zanedbáváním nebo nedbalým zacházením, trýzněním nebo vykořisťováním během doby, kdy jsou v péči jednoho nebo obou rodičů, zákonných zástupců nebo jakýchkoli jiných osob starajících se o dítě. Do těchto ochranných opatření spadají i účinné postupy k vytvoření sociálních programů, které se zaměřují na poskytnutí nezbytné podpory dětem a těm, jimž jsou děti svěřeny, jakož i jiné formy prevence.⁴⁴

Článek 34 Úmluvy o právech dítěte pamatuje na ochranu dětí před vykořisťováním a sexuálním zneužíváním a následný článek 35 děti ochraňuje před jejich únosům a před obchodováním s nimi za jakýmkoli účelem.

Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie

V roce 2000 byl k Úmluvě o právech dítěte přidán i Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie, kdy tento Opční protokol dosud Česká republika neratifikovala. Na webových stránkách Ministerstva vnitra České republiky jsou uvedeny dva důvody, proč se tomu tak nestalo. Zaprvé - v našem právním řádu není dostatečně upravena odpovědnost právnických osob, kdy Opční protokol ponechává smluvním stranám volbu, zda za trestná jednání bude pro právnické osoby vyvozena trestněprávní, občanskoprávní nebo správní odpovědnost. V současné době právní řád České republiky nezajišťuje dostatečným způsobem ani jednu z těchto možností. Zadruhé – chybějící úprava trestnosti držení dětské pornografie a jiných obdobných materiálů.⁴⁵

⁴⁴ CHMELÍK, J.: *Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR – odbor personální práce a vzdělávání, 1998, s. 104

⁴⁵ *Komerční sexuální zneužívání dětí* [online]. Dostupné z http://web.mvcr.cz/archiv2008/rs_atlantic/mvcr/263/5499.html

K tomuto musím konstatovat, že druhý důvod, proč v České republice dosud nebyl uvedený Opční protokol ratifikován, je již v současné době splněn (viz. § 205a trestního zákona).

5.2. Trestní zákon⁴⁶

Jedním z impulsů, proč jsem si zvolil toto téma pro zpracování bakalářské práce byla nedávná novela trestního zákona, týkající se pornografie, konkrétně se týkala § 205 Šíření pornografie, § 205a Přechovávání dětské pornografie a § 205b Zneužití dítěte k výrobě pornografie. Do výčtu paragrafových znění trestního zákona k tématu komerčního sexuálního zneužívání dětí patří i další trestné činy jako § 204 Kuplířství, § 217 Ohrožování výchovy mládeže, § 217a Svádění k pohlavnímu styku, § 232a Obchodování s lidmi a §§ 242 a 243 Pohlavní zneužívání.

Trestní zákon a skutky spáchané před 1. prosincem 2007

Dne 1.12.2007 nabyl účinnosti zákon č. 271/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona se týkala výhradně pornografie, kdy klíčovou změnou je trestnost samotného přechovávání dětské pornografie. Již před schválením této novely trestního zákona se naplno rozběhly diskuse o tom, zda kriminalizování přechovávání dětské pornografie je tím správným krokem, nebo jestli to nebude spíše ke škodě věci.

Trestní zákon ve znění platném před prosincem 2007 v § 205 **Ohrožování mravnosti** označoval za trestné jednání v souvislosti s pornografií - uvádění do oběhu, rozšiřování, činění veřejně přístupným, vyrábění, dovážení, provázení nebo vyvážení, anebo za tímto účelem přechovávání pornografického díla písemného, nosiče zvuku nebo obrazu, zobrazení nebo jiných předmětů ohrožujících mravnost, která zobrazují dítě. Zde byl stanoven trest odnětí svobody až na jeden rok nebo peněžitý trest nebo propadnutí věci. Přechovávání dětské pornografie jako takové zde tedy trestné nebylo.

⁴⁶ Zákon č. 140/1961 Sb.: *Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.*

Pro všechna trestná jednání uvedená podle § 205 Ohrožování mravnosti, tedy spáchaná před 1.12.2007 je postupováno dle zákazu retroaktivity a při stanovení trestu pro pachatel se použije znění zákona platného před 1.12.2007, kde jsou tresty pro pachatele příznivější než je tomu ve znění platném po uvedené novele v § 205, § 205a a § 205b trestního zákona.

Trestní zákon de lege lata

Trestní zákon de lege lata vyjadřuje v současné době platnou podobu tohoto zákona a zde se postupně zmíním o trestných činech souvisejících s dětskou prostitucí, dětskou pornografií a obchodováním s dětmi.

Trestné činy související s dětskou prostitucí

Jedná se o trestné činy uvedené v hlavě páté, šesté a osmé zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, tedy **trestné činy hrubě narušující občanské soužití, trestné činy proti rodině a mládeži a trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti.**

Trestný čin **kuplířství dle § 204 trestního zákona** nepostihuje samotnou prostituci, ale trestně odpovědnou osobu, která na prostituci jiné osoby kořistí nebo se jinak podílí. Pro případ dětské prostituce se z tohoto trestného činu vztahuje § 204 odst. 3 písm. c) tr. zákona (*spáchá-li takový čin na osobě mladší než osmnáct let*) popřípadě § 204 odst. 4 tr. zákona (*spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 na osobě mladší než patnáct let*). V obou případech se jedná o kvalifikované skutkové podstaty trestného činu kuplířství s podstatně vyšší trestní sazbou, než je tomu v první odstavci tohoto trestného činu. Znatelně vyšší trestní sazba vypovídá o významu chráněného zájmu, jakým je ochrana dítěte, tedy osoby mladší osmnácti let.

Kořistění z prostituce je jakékoli získání majetkového prospěchu z prostituce provozované jinou osobou, tedy nemusí jít pouze o pasáky, ale i taxikáře, dohazovače, recepční, barmany, provozovatele erotických salonů, nočních klubů atd. „*Postačí,*

že taková osoba má z umožnění prostituce majetkový prospěch, aniž by tento prospěch vynucovala nebo výslovně vyžadovala.“⁴⁷

U trestného činu **ohrožování výchovy mládeže dle § 217 trestního zákona** postačuje i nedbalostní jednání pachatele. Trestné jednání u tohoto trestného činu v souvislosti s dětskou prostitucí spočívá zejména v tom, že pachatel osobu mladší než osmnáct let svádí k zahálčivému nebo nemravnému životu, popřípadě jí umožní vést zahálčivý nebo nemravný život. Může se například jednat o poskytování zázemí k provozování dětské prostituce. Trestní sazba u základní skutkové podstaty tohoto trestného činu není vysoká – nejvýše dvě léta odnětí svobody.

U trestného činu **svádění k pohlavnímu styku dle § 217a trestního zákona** je trestní sazba u základní skutkové podstaty stejná, jako je tomu v § 217 trestního zákona, Ohrožování výchovy mládeže, pouze s tím rozdílem, že pachatel může být potrestán i peněžitým trestem.

Za důležité cítím zmínit i ochranu před trestným jednáním dětí v případě trestného činu Svádění k pohlavnímu styku dle § 217a trestního zákona, kdy podle § 217b trestního zákona *„osoba mladší osmnácti let, která žádá nebo přijme úplatu nebo jinou výhodu či prospěch za to, že sama má pohlavní styk, nebo se sama pohlavně ukájí, obnažuje nebo se dopouští jiného srovnatelného chování, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi.“⁴⁸*

Zde jsou chráněny děti ve věku od patnácti do osmnácti let, aby se paradoxně nestali třeba ve smyslu § 10 trestního zákona účastníky trestného činu Svádění k pohlavnímu styku dle § 217a trestního zákona, ze kterého je trestně odpovědná osoba, která jim za pohlavní styk dejme tomu zaplatí.

V souvislosti s dětskou prostitucí dále připadá v úvahu komerční forma trestného činu **pohlavní zneužívání dle §§ 242 a 243 trestního zákona**, tedy pohlavní zneužívání za úplatu nebo za poskytnutí jiného plnění. Komerční aspekt tohoto trestného činu je sledován i ve statistikách Policie České republiky, což jsem již uvedl v kapitole 2.1.3. Výskyt dětské prostituce na území České republiky. Trestný čin

⁴⁷ VANÍČKOVÁ, E.: *Dětská prostituce*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 80-247-2218-4, s. 95

⁴⁸ Zákon č. 140/1961 Sb.: *Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů*.

Pohlavní zneužívání dle § 242 se týká soulože nebo jiného pohlavního zneužívání osoby mladší než patnáct let a dle § 243 mimomanželské soulože nebo jiného pohlavního zneužívání osoby mladší osmnácti let, zneužívaje její závislosti. Trestní sazba je podstatně vyšší u § 242 (1 až 8 let odnětí svobody) oproti § 243 (až na 2 léta).

Trestné činy související s dětskou pornografií

Jedná se o trestné činy uvedené v hlavě páté zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, tedy **trestné činy hrubě narušující občanské soužití**.

V trestném činu **šíření pornografie dle § 205 trestního zákona** je mimo jiné zjevné zpřísnění trestu za jednání uvedené v jednotlivých odstavcích, kdy základní sazba odnětí svobody v odstavci prvním byla u dříve platného Ohrožování mravnosti pro výrobu, uvádění do oběhu, dovážení apod. v horní hranici odnětí svobody na jeden rok a v současné podobě toto jednání popisuje odstavec druhý Šíření pornografie se stanovenou horní hranicí odnětí svobody na tři roky. Toto razantní zvýšení trestní sazby je zřetelné i u kvalifikovaných skutkových podstat tohoto trestného činu, kdy byla u dříve platného znění v odstavci třetím horní hranice trestu odnětí svobody na tři léta a v současné podobě se tato vyšplhala až na osm let v odstavci čtvrtém pro členy organizovaných skupin působících ve více státech nebo pro úmysl získat prospěch velkého rozsahu.

Současný trend v souvislosti s touto novelou trestního zákona tedy není pouze v zákazu přechovávání dětské pornografie, ale i v razantním navýšení trestů za trestné činy spojené s dětskou pornografií.

Dalším trestným činem souvisejícím s dětskou pornografií je trestný čin **přechovávání dětské pornografie dle § 205a trestního zákona**. Jak jsem již uvedl, tato nová skutková podstata trestného činu je asi tou nejmarkantnější a nejdiskutovanější změnou trestního zákona v poslední době. Trestní sazba v rozmezí až dva roky nasvědčuje o nižším stupni nebezpečnosti tohoto trestného činu pro společnost. Podle tohoto ustanovení trestního zákona lze postihovat skutky spáchané po 1.12.2007.

Podstatně vyšší trestní sazba, než je tomu u přechovávání dětské pornografie, je u trestného činu **zneužití dítěte k výrobě pornografie dle § 205b trestního zákona**, kdy v základní skutkové postati jde o rozmezí od jednoho roku do pěti let odnětí svobody. Takovýmto trestem bude potrestán ten, kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém materiálu.

Trestné činy související s obchodem s dětmi

Jedná se o trestné činy uvedené v hlavě osmé zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, tedy **trestné činy proti svobodě** a lidské důstojnosti.

Na tuto trestnou činnost pamatuje skutková podstata trestného činu **obchodování s lidmi dle § 232a trestního zákona**, kdy se jedná se o velice závažný trestný čin, který chrání osoby mladší než osmnáct let před nuceným sexuální zneužíváním, otroctvím, nevolnictvím, nucenými pracemi nebo jinými formami vykořisťování. Trestní sazba v základní skutkové postati tohoto trestného činu je odnětí svobody na dvě léta až deset let. V kvalifikovaných skutkových podstatách je to pak odnětí svobody až na patnáct let.

Trestní zákon de lege ferenda

Z pohledu de lege ferenda je nutno připomenout, že by neustále novelizovaný trestní zákon z roku 1961 potřeboval již kompletně přepracovat. Co se týká mravností trestné činnosti, tak bych uvítal, kdyby se trestné činy s touto problematikou související objevily pospolu a seřazeny od těch nejzávažnější až po ty nejméně nebezpečné pro společnost. Dále bych uvítal, vymezení pojmů dítě, pornografické dílo a dětské pornografické dílo v samotném trestní zákoně.

Podobně tomu je v trestním zákoně Slovenské republiky, kdy novelou (zákonem č. 183/1999 Sb.) byly rozděleny skutkové podstaty na jednotlivé formy páchaní ohrožení mravnosti (§§ 205, 205a, 205b, 205c, 205d), včetně přechovávání dětské pornografie a dále v § 89 odst. 24 je vymezen pojem pornografické dílo a v § 89 odst.

25 je vymezen pojem dětského pornografického díla, což chválím i vzhledem k vzniku zákona v roce 1999.⁴⁹

Připraven je již dlouho chystaný nový **trestní zákoník**⁵⁰, který prochází v současné době schvalováním našimi zákonodárci. K problematice mravnostní trestné činnosti bych chtěl uvést, že navrhovaná podoba nového trestního zákoníku docela přehledně v hlavě III **Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti** postupně cituje všechny trestné činy související se sexuálním zneužíváním (§ 183 **Znásilnění**, § 184 **Sexuální nátlak**, § 185 **Pohlavní zneužití**, § 186 **Kuplířství**, § 187 **Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí**, § 188 **Šíření pornografie**, § 189 **Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií**, § 190 **Zneužití dítěte k výrobě pornografie a § 191 Soulož mezi příbuznými**). Zvlášť od výše uvedených je v hlavě IV **Trestné činy proti rodině a dětem** citovaný § 200 **Svádění k pohlavnímu styku**.

U trestného činu Kuplířství je v základní skutkové postati mírně navýše trestní sazba z maximálně 3 let na 6 měsíců až čtyři léta.

Pojem **dítě** je v navrhovaném trestním zákoníku uveden v § 124 a vysvětluje, že se dítětem rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak.

I když je v § 25 navrhovaného trestního zákoníku stanovena hranice trestní odpovědnosti na 15 let, jedná se v současné době v Poslanecké sněmovně ČR o snížení trestní odpovědnosti na 14 let. To si ihned našlo řadu odpůrců, kteří poukazují na snížení věkové hranice v sexuální oblasti na uvedených 14 let, což by zapříčinilo sexuální zneužívání čtrnáctiletých dětí. Dovolím si tvrdit, že tato samotná polemika by mohla být námětem pro samostatnou diplomovou práci.

⁴⁹ CHMELÍK, J. a kolektiv: *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6

⁵⁰ *Rekodifikace trestního práva hmotného - trestní zákoník* [online]. Dostupné z <http://portal.justice.cz/>

6. Národní strategie

Když se v současné době navodí téma dětské prostituce či dětské pornografie, tak se v našich končinách až na výjimky nenajde osoba, která by tato témata neodsuzovala. Prakticky každý z respondentů bere otázky na tato témata zcela vážně a nijak je nezlehčuje. Většina dospělých jedinců si začne při navození těchto témat vztahovat problematiku více či méně na svou osobu, tedy potažmo rodinu a při pouhé myšlence, že se něco podobného bude dít jejich dětem nebo jiným rodinným příslušníkům, takovéto jednání zcela odsuzují a nepřipouštějí jakoukoliv toleranci, popřípadě zlehčování těchto témat.

Národní strategie v boji proti komerčnímu sexuální zneužívání dětí v České republice se nese v duchu té mezinárodní, tedy zajištění co největší bezpečnosti všech dětí a zabránění či předcházení veškerým formám sexuálního zneužívání dětí se zapojením všech dotčených orgánů a složek a neziskových organizací. Jak jsem již uvedl výše v textu, od roku 2000 periodicky po dvou letech vydává vláda České republiky Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí, přičemž v každý tento plán nejprve zhodnocuje uplynulé dvouleté období a na základě tohoto zhodnocení vytýčí úkoly pro následující dvouleté období.

Dle materiálů Ministerstva vnitra ČR byl v Národním plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí z roku 2006 vyzdvížen významný pokrok v oblasti vzdělávání a profesní přípravy pracovníků orgánů činných v trestním řízení, sociální, školských a zdravotnických pracovníků, kde byla tato problematika aktualizována, a to jak prostřednictvím zpracovaných metodických pokynů, celé řady seminářů, tak úpravou vzdělávacích programů. Dále jsou zde zmíněny výzkumy, které byly realizovány, tedy jak ke zkoumání informovanosti a postojů dětí ke komerčnímu sexuálnímu zneužívání, tak k prevenci komerčního sexuálního zneužívání dětí ve výchovných ústavech nevládní organizací Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu.

V prioritách Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období 2006 až 2008 byla například efektivnější legislativní ochrana dětí před jejich zneužíváním, a to např. prostřednictvím úpravy podmínek pro práci s dětmi a mládeží, zavedením trestnosti pouhého držení dětské pornografie. Dále to bylo snižování počtu

děti, které jsou svěřované do zařízení pro výkon institucionální péče; zlepšení spolupráce v aktivitách příslušných orgánů státní správy a samosprávy, zabývajících se péčí o ohrožené děti na ústřední i lokální úrovni; rozšíření nabídky a dostupnosti volnočasových (mimoškolních) aktivit pro děti ze všech sociálních vrstev obyvatel, zejména ze sociálně vyloučených komunit, což považuji za jeden ze zásadních bodů ke zlepšení kvality dětství zamezující vedení zahálčivého života na periferiích velkých měst nebo sídlištích; posílení povědomí o komerčním sexuálním zneužívání dětí mezi novináři, rodiči, odbornou a laickou veřejností a zvýšení jejich citlivosti ve vnímání tohoto jevu zejména v rizikových lokalitách; realizace mediálních kampaní, a to jak na celostátní úrovni, tak v rizikových lokalitách; iniciace kampaní v zemích, odkud do České republiky přijíždějí nejčastěji sexuální turisté, tedy v Německu a Rakousku.⁵¹

Naproti tomu nelze nepřipomenout případ Katarského prince, který jako ušitý na míru padne do tohoto textu. Pro osvěžení paměti uvádím v příloze časovou osu kauzy „Katarského prince“.

V září 2004 byl zatčen člen katarské královské rodiny Hámid bin Abdal Sání, který ve svém bytě v Praze zneužíval nezletilé dívky. Jmenovaný byl obviněn z pohlavního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže a kuplířství a stíhán vazebně. Následným zásahem tehdejšího ministra spravedlnosti Pavla Němce do trestního řízení byl Hámid bin Abdal vydán ke stíhání do Kataru.⁵²

V lednu 2008 katarský generální prokurátor rozhodl o ukončení trestního řízení proti katarskému princovi Hámidu bin Abdal Sánímu v Kataru, takže z pohledu orgánů činných v trestním řízení bylo zdárně dotaženo do konce pouze odsouzení třech kuplířek, které byly nakonec odsouzeny k podmíněným trestům odnětí svobody.

Jaký signál dává výsledek takto mediálně známého případu veřejnosti v České republice a nejen zde, když bývalý ministr spravedlnosti Pavel Němec, tvrdě usiloval o propuštění Katarského prince z vazby a možnost jeho vycestování z České republiky do své rodné země. Bývalý ministr Němec v jedné z televizních debat uvedl, že k tomuto rozhodnutí měl své důvody. Smutný, ale tak trochu očekávaný závěr je ten, že Katarský princ nebude ani ve své vlasti za toto trestné jednání odsouzen. Odůvodnění je rovněž prosté – takovéto jednání není v jeho zemi trestné. Snad mi prominete trochu

⁵¹ *Komerční sexuální zneužívání dětí* [online]. Dostupné z http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/rs_atlantic/mvcr/263/5489.html

⁵² *Katarský princ vyhrál* [online]. Dostupné z <http://www.lidovky.cz/katarsky-princ-vyhral-soudit-ho-nejbudou-fdq-/>

ironie v dovětku. Strašně se mi ulevilo, že i v Kataru princ nesmí děti vraždit, protože i pak by se asi v České republice našel člověk, který by pro neznalost tuzemských zákonů měl pochopení..., vždyť on nebude zas tak zlý, ono se to u nich může dělat, tak mu to připadalo „normální“.

Pro útěchu veřejnosti budiž to, že Hámid bin Abdal Sání strávil více než 11 měsíců ve vazební věznici.

Na závěr ještě jeden postřeh z této mediální kauzy. Byť mi z mnoha důvodů nepřísluší komentovat rozhodnutí soudu a výši trestu, chtěl bych ještě poukázat na výše uvedený nepravomocný trest pro Hámida bin Abdal Sáního - odnětí svobody ve výši dva a půl roku nepodmíněně, který se v trestní sazbě pro trestný čin kuplířství v této věci § 204 odst. 1,3 písm. c) v rozmezí dva až osm let pohybuje těsně při dolní hranici, tedy (když pomínou všechny další okolnosti) opět pro občany v České republice zřetelný signál, že problematika komerčního sexuálního zneužívání dětí není až tak závažná věc. Byl by případně pravomocný trest odnětí svobody na dva a půl roku nepodmíněně za spáchání trestných činů pohlavního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže a kuplířství s ohledem na těch 16 nezletilých a mladistvích dívek adekvátní?

7. Přechovávání dětské pornografie – ano či ne

Já osobně se plně ztotožňuji se s tou částí veřejnosti, která souhlasí s trestností přechovávání dětské pornografie. Je hezké poslouchat názory osob často velice dobře znalých poměrů oboru sexuologie, které tvrdí, že samotným přechováváním takového materiálu není ta konkrétní osoba nijak nebezpečná pro společnost, popřípadě se snaží navodit atmosféru strachu, kdy bude prakticky celá veřejnost pod neustálou hrozbou trestního stíhání za jakékoliv držení materiálu, který třeba zachycuje jejich malé děti, které se nahé koupají ve vaničce apod. Nelze uvěřit, že orgány činné v trestním řízení budou prohledávat rodinná alba a při nalezení fotografií jejich rodinných příslušníků s nevyvinutými sekundárními znaky v situacích, jak pózují nebo si hrají nazí někde na pláži ze zahraniční dovolené nebo doma na zahradě u rodinného bazénu, budou dospělé rodinné příslušníky trestně stíhat za přechovávání dětské pornografie. To by mimo jiné při dnešním trendu vysokého procenta rozvodovosti v České republice napomohlo intrikujícím osobám, které by v rozvodovém řízení proti svému protějšku vytáhly tyto „zbraně těžkého kalibru“ na svého soka, tedy manžela, popřípadě manželku.

Zastáncům legalizace přechovávání dětské pornografie nelze něž vzkázat, že za současného stavu musí pouze věřit v objektivnost orgánů činných v trestním řízení, jejich citlivé posouzení každého jednotlivého případu, kdy bezpochyby budou v jednotlivých kauzách hrát roli i ostatní okolnosti samotného přechovávání dětské pornografie, jako osoba podezřelého, důvody, které k držení takového materiálu měl, zda vlastní celou sbírku materiálů s dětským pornem nebo zda se jedná o jednu fotografii, přijatý e-mail či pouze obrázek znázorňující dítě při pohlavním styku, apod.

Věřím, že orgány činné v trestním řízení budou u těch méně závažných případů posuzovat samotnou míru společenské nebezpečnosti toho konkrétního jednání podezřelého a tudíž ne každý „držitel“ dětské pornografie skončí u soudu.

Určitě může někdo namítat takové absurdní případy, kdy si například šestnáctiletý mladík vyfotografuje svůj penis při masturbaci nebo se mladý pár natočí videokamerou při pohlavním styku, ale tyto příklady můžeme aplikovat na jakékoliv jiné trestné činy. Co jiného by mohl namítat zastávce legalizace marihuany, který se dozví o trestním stíhání určité osoby za to, že poskytla nebo prodala jiné osobě jeden gram marihuany.

Dle mého se nic rozdílného v těchto krajních případech nedá hledat. Vždy se dá konkretizovat nějaké jednání, které je na hraně zákona nebo těsně za jeho hranicí, a poukazovat na přílišnou tvrdost sankcí, které za to dané trestné jednání hrozí.

Když už jsem jako příklad uvedl drogy, tak se nabízí další srovnání. Tím je samotné přechovávání drog, kdy trestné je až přechovávání drogy v množství větším než malém. Pro upřesnění množství větší než malé je pro tuto právní kvalifikaci stanoveno Pokynem nejvyšší státní zástupkyně č. 6/2000 Sbírky obecné povahy, kdy například u marihuany se jedná o množství 0,3 gramu účinné látky THC, u Metamfetaminu se jedná o množství 0,5 gramu účinné látky metamfetamin-base (pervitinu).⁵³ Opět budou zastánci beztrestnosti přechovávání dětské pornografie namítat, že by se mohlo povolit držení určitého množství dětského pornografického materiálu jako u držení drog. Jako argument budou uvádět toto držení pro pedofily, kteří „když si hrají, tak nezlobí“, tedy držení pár fotek nebo krátkých videonahrávek přeci nikomu nemůžou vadit a alespoň se nebudou soustředit na „opravdové“ sexuální zneužívání dětí. Už ale tito zastánci neberou v potaz, kde a za jakých okolností došlo k výrobě takových materiálů a především, že při nich došlo ke zneužití dítěte. Tedy srovnání s výrobou drogy zde opravdu není na místě. Srovnáváme zde vedle sebe nesrovnatelné, tedy drogu jako chemickou látku a dítě jako bytost, které si ze zkušenosti, jakou je sexuální zneužití, ponese trauma na celý život.

Pro orgány činné v trestním řízení je trestnost přechovávání dětské pornografie vítanou změnou, kdy je od doby účinnosti této novely trestního zákona možno postihovat držitele rozsáhlých sbírek dětské pornografie, kteří byli do účinnosti této novely pouze pasivními konzumenty tohoto materiálu, který „logicky“ zakoupili nebo obdrželi od neznámé osoby a v žádném případě s tímto pornografickým materiálem nechtěli dále nakládat ve smyslu jej dále nabízet, zprostředkovávat apod.

V souvislosti s tématem dětské pornografie jsem názory na tuto problematiku konzultoval s MUDr. Jiřím Hrdličkou, sexuologem a psychologem se sídlem ul. Boženy Němcové 54/585, České Budějovice. Jeho pohled na věc bych rád s jeho svolením tlumočil v následujícím textu.

MUDr. Jiří Hrdlička odhaduje, že v případě zjištěné sítě pachatelů přechovávání dětské pornografie se u naprosté většiny těchto osob nejedná o osoby s pedofilní deviací,

⁵³ ŠMERDA, R.: *Trestněprávní úprava drogové problematiky*. [1.vyd.] Praha:Tiskárna Ministerstva vnitra, 2007, s. 155

ale o zvrhlíky toužící po něčem jiném, než klasickém pornografickém materiálu, kterého je v dnešní době na internetu velké množství. Pouze malá část kolem 5-ti procent jsou opravdoví pedofilové, zasluhující si péči sexuologa. Je to dáno vývojem pornografie jako takové, která za poslední století prošla takovou expanzí a proměnou, že je to téměř logické vyústění do větších a větších extrémů, od poodhaleného ženského boku na fotografiích přes sto lety až po pornografické materiály znázorňující styk s dětmi, zvířaty, lidské ponižování apod., produkované v současné době.

K problému trestnosti přechovávání dětské pornografie nemá MUDr. Jiří Hrdlička přímo vyhraněný názor, kdy zvažuje protiklady zneužití konkrétního dítěte k výrobě pornografického materiálu a nebezpečnost samotného přechovávání takového materiálu pro společnost. *„Je zcela nepochybné a neoddiskutovatelné, že výroba a distribuce pornografických materiálů, při nichž muselo dojít k zneužití dítěte je třeba náležitě potrestat, ale něco jiného je pornografický materiál kreslený psaný či jiný obdobný, který dětskou pornografii pouze znázorňuje, tedy nedošlo k zneužití dítěte.“* Zde vidí daleko nižší společenskou nebezpečnost v přechovávání takového materiálu, tedy psaného, mluveného či kresleného. V tomto se s MUDr. Jiřím Hrdličkou zcela ztotožňuji.

Dále jsem se dotazoval na názor, zda je u pedofilních deviantů obvyklé stupňování projevu jejich deviace, kdy nejprve začnou se sháněním dětské pornografie a později svůj zájem přesouvají postupně na živý objekt, tedy dítě samotné. K tomuto jsem dostal odpověď, že pochopitelně jsou takového případy, kdy se projev pedofilní deviace stupňuje tímto způsobem, ale toto není pravidlem. Jsou rovněž případy, kdy je první zkušeností muže s pedofilními sklony samotné zneužití dítěte a následně po této zkušenosti se začne obklopovat i pornografickým materiálem. Není ale automatické, že pedofilní deviace musí vyvrcholit až zneužitím dítěte. MUDr. Jiří Hrdlička má i některé pedofilní pacienty, kteří si svou deviaci plně uvědomují a umí s ní žít, aniž by se dopouštěli nezákonného jednání v podobě zneužívání dětí či nakládání s dětskou pornografií. V souvislosti s tímto mne odkázal na internetové stránky www.blovidky.wz.cz, kde jsou uvedeny některé nevinné povídky sepsané lidmi s pedofilním zaměřením. Vybrané povídky uvádím v příloze bakalářské práce.

8. Praktická část práce - výzkum

8.1. Cíl výzkumu a stanovení hypotéz

Cílem tohoto výzkumu, zaměřeného na problematiku dětské pornografie a dětské prostituce, je zjištění povědomí a názorů občanů České republiky a to formou dotazníku. Vyhodnocením dotazníku se budu snažit potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy.

Hypotéza č. 1: Většina populace v České republice souhlasí s novelou trestního řádu, kterou byla zavedena trestnost přechovávání dětské pornografie.

Hypotéza č. 2: Většina populace v České republice si myslí, že přechovávání dětské pornografie je v současné době v naší zemi beztrestné.

Hypotéza č. 3: Většina populace v České republice nebude znát správnou věkovou hranici pro trestné činy související s dětskou pornografií.

Hypotéza č. 4: Dětská prostituce se v České republice ve větší míře vyskytuje pouze v pohraničí se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem a dále v hlavním městě, Praze.

8.2. Metodika a organizace výzkumu

V praktické části jsem zvolil kvantitativní výzkum metodou reprezentativního dotazníkového šetření, kdy jsem za tímto účelem (vědom si nižší návratnosti) rozdál celkem 125 ks dotazníků k problematice dětské pornografie a dětské prostituce, přičemž prvních 100 ks dotazníků kompletně vyplněných jsem použil do svého výzkumu.

Na základě stanovených hypotéz v praktické části jsem za pomoci vhodně sestaveného dotazníku provedl výzkum mezi respondenty v regionu okresů České Budějovice a Český Krumlov. Dotazníky jsem rozdál do prostředí nemocnice, do soukromé stavební firmy, do pobočky České pošty a dále mezi policisty. Respondenty jsem rozdělil podle pohlaví, podle věkových skupin (18 – 30 let, 31 – 50 let, 51 – 70 let) a dále podle dosaženého vzdělání.

8.3. Dotazník

Dotazník: celkem 100 respondentů (100%)

pohlaví	počet	počet procent
muž	48	48%
žena	52	52%

věk	počet	počet procent
18 – 30 let	35	35%
31 – 50 let	44	44%
51 – 70 let	21	21%

vzdělání	počet	počet procent
základní	3	3%
střední	37	37%
úplné střední	36	36%
vysokoškolské	24	24%

Otázky :

1) Dětská pornografie se týká dětí do věku :

odpověď	počet	počet procent
12 let	9	9%
15 let	64	64%
18 let	27	27%
21 let	0	0%

Zhruba dvě třetiny respondentů si tedy myslí, že dětská pornografie se týká dětí do věku 15-ti let. Tento výsledek se dal předpokládat, neboť právě od této věkové hranice je dovolena sexuální aktivita a rovněž se jedná věkovou hranici pro trestní odpovědnost.

2) Podle Vás přechovávání dětské pornografie v České republice :

odpověď	počet	počet procent
Bylo trestné, ale v současné době již není	2	2%
Není trestné	0	0%
Není trestné, ale uvažuje se o tom	12	12%
Je trestné	86	86%

Výsledek 86% správných odpovědí je pro mne velice překvapivý. Nečekal jsem ho, což potvrzuje i pracovní hypotéza. Dalších 12% respondentů dle mého názoru odpovídal pod vlivem zhruba rok starých polemik o zavedení trestnosti přechovávání dětské pornografie.

3) Souhlasíte, aby bylo přechovávání dětské pornografie v uvedené formě trestné?

forma	odpověď	počet	počet procent
videonahrávka	ano	95	95%
	ne	5	5%
fotka	ano	89	89%
	ne	11	11%
kreslené obrázky	ano	65	65%
	ne	35	35%
audiozáznam	ano	83	83%
	ne	17	17%
psaný text	ano	65	65%
	ne	35	35%
v jiné podobě	ano	72	72%
	ne	28	28%

Zde jsem s výsledkem naprosto spokojený, jelikož vedle vysokého procenta respondentů souhlasujících s trestností přechovávání dětské pornografie v podobě videozáznamu, fotografie a audiozáznamu je zde patrný výraznější procentuální pokles v názoru na trestnost přechovávání dětské pornografie v podobě kreslených obrázků,

psaného textu a v jiné podobě. Myslím si, že někteří respondenti uvážlivěji dělili ty formy dětské pornografie, které při výrobě zneužívají dítě, a ty, u kterých se to neděje.

4) Používáte nebo používal(a) jste někdy internet?

odpověď	počet	Počet procent
ne, nikdy	10	10%
ano, výjimečně	21	21%
ano, často	30	30%
ano, prakticky denně	39	39%

Vysokých 69% respondentů užívá internet často nebo prakticky denně, což bylo ještě před pár lety nemyslitelné. S tím roste i riziko, kdy v naprosté většině domácností je či v brzké době bude internet, který budou kromě rodičů používat i jejich děti.

5) Máte zřízenou vlastní e-mailovou schránku?

odpověď	počet	počet procent
ano	77	77%
ne	23	23%

Z 90 respondentů používajících internet jich má tedy celkem 77(85%) zřízenou e-mailovou schránku. Těch 77 respondentů je dle mého názoru docela slušný výsledek s vědomím, že 21 respondentů z celkového 100 je ve věkové hranici 51 – 70 let.

6) Setkal(a) jste se někdy při práci na internetu s dětskou pornografií?

odpověď	počet	počet procent
ano	10	10%
ne	90	90%

Jde o docela varovná čísla, neboť každý devátý respondent používající internet označil kladnou odpověď, tedy zachycení dětské pornografie na internetu. Pro

vysvětlení dodávám, že v otázce č. 4 se 10 respondentů vyjádřilo, že internet vůbec nepoužívají. Pornografického materiálu na internetu je mnoho a jestli se někdo tímto materiálem probírá, není asi těžké narazit i na dětskou pornografii.

7) Poslal Vám v minulosti někdo na Váš e-mail nějaký materiál obsahující dětskou pornografii?

odpověď	počet	počet procent
ano	4	4%
ne	96	96%

Tento výsledek naznačuje, že zasílání dětské pornografie prostřednictvím internetu není tak masovou záležitostí a tato není zasílána v podobě zajímavosti nebo pro zpestření, jako je tomu u jiných nevkusných materiálů, zahlcujících e-mailové schránky uživatelů.

8) Jak se zachováte v případě, že by Vám někdo na Váš e-mail zaslal materiál obsahující dětskou pornografii?

odpověď	počet	počet procent
Podal(a) bych trestní oznámení	34	34%
Oznámil(a) bych to nějaké nevládní organizaci	15	15%
Myslel(a) bych si o dotyčném, že je zvrhlý	24	24%
Vzal(a) bych to jako zpestření nebo srandu	2	2%
Nijak, neřešil(a) bych to	25	25%

Nejvíce respondentů, tedy 34% by podalo trestní oznámení, což je docela slibný výsledek, podpořený ještě 15% respondentů, kteří by uvedenou záležitost oznámilo nevládním organizacím, což předpokládá rovněž následek šetření orgánů činných v trestním řízení. Předpoklad, že se orgány činné v trestním řízení dozví zhruba od poloviny respondentů o korespondenci pornografického materiálu na internetu, je pro

mne potěšující zjištění. Jen mizivé procento uchazečů (2%) by věc brala na lehkou váhu.

9) Co byste dělal(a) s tímto materiálem dál?

odpověď	počet	počet procent
Nechal(a) bych to uložené v e-mailu pro potřeby trestního oznámení	41	41%
Okamžitě bych to smazal(a) v domněnku, že je to něco nezákonného	39	39%
Nechal(a) bych si to uložené	2	2%
Poslal(a) bych to dále jiným osobám jako zajímavost nebo podobně	1	1%
Zálohoval(a) bych si to na nějaké médium, abych o to nepřišel(šla)	0	0%
Nevím nebo nic z uvedeného	17	17%

Převážná většina respondentů by buďto podezřelý materiál poskytla Policii ČR k jejímu prověření (volila by pro sebe složitější cestu se starostmi při trestním oznámení na Policii ČR) a nebo by tento podezřelý materiál ihned smazala (tedy zvolila pro ně schůdnější cestu a věcí se nezabývala). Jen mizivé procento respondentů by si podezřelý materiál nechalo uložené (2%) nebo poslalo dále (1%).

10) Myslíte si, že provozování dětské prostituce v České republice:

odpověď	počet	počet procent
se nevyskytuje	0	0%
se vyskytuje pouze výjimečně	20	20%
se vyskytuje ve větší míře, ale je skryté	78	78%
se vyskytuje ve větší míře, je dobře identifikovatelné	2	2%

Povědomí občanů o výskytu dětské prostituce v České republice je dle mého soudu zkresleno často smyšlenými zprávami o České republice jako ráji pedofilů, což je velice

neopodstatněné a hlavně nepodložené relevantními výzkumy mezi rizikovými osobami ve vztahu k dětské prostituci. Celkem vysoký počet respondentů (78%) si tedy myslí, že prostituce dětí v ČR je masovější problém, ale skrytý.

11) Setkal(a) jste se někdy s provozováním dětské prostituce ve Vašem okolí?

odpověď	počet	počet procent
ne, nikdy	89	89%
ano, zprostředkovaně	9	9%
ano, přímo	2	2%
ano, jednou	8	8%
ano, ve více případech	3	3%

Zajímavým výsledkem je kladná odpověď 11% respondentů na setkání s dětskou prostitucí, ať už zprostředkovaně či přímo. Tři respondenti z celkového sta se s provozováním dětské prostituce setkali ve více případech. Zde by mne docela zajímaly okolnosti, za kterých se s provozováním dětské prostituce setkali.

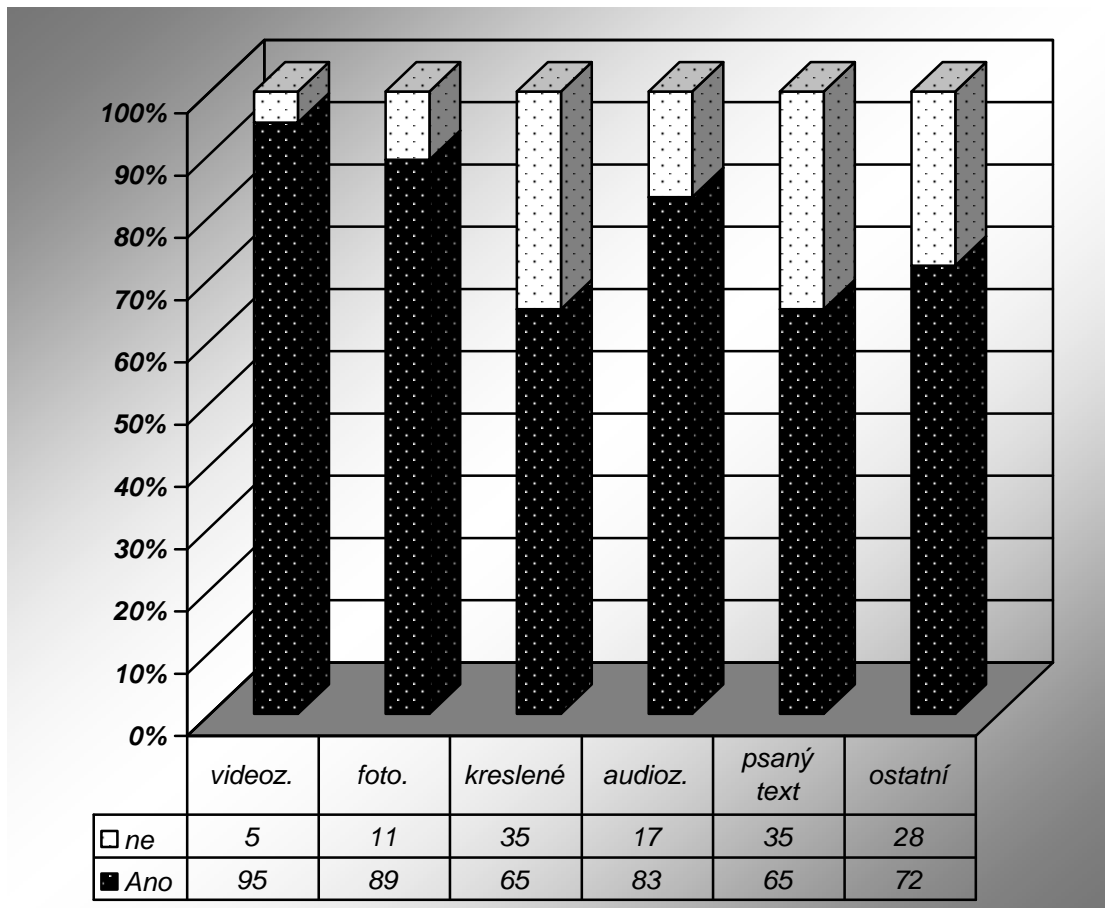
8.4. Výsledek výzkumu ve vztahu k stanoveným hypotézám

Hypotéza č. 1: Většina populace v České republice souhlasí s novelou trestního řádu, kterou byla zavedena trestnost přechovávání dětské pornografie.

Tato hypotéza **se mi v provedeném výzkumu potvrdila**. Většina respondentů souhlasí s trestností přechovávání dětské pornografie ve všech formách, tak, jak jsem tomu v současné platné právní úpravě trestního zákona.

Pouze jak jsem již podotknul přímo ve vyhodnoceném dotazníku, je zde zřejmé, že zhruba třetina respondentů nesouhlasí s trestností dětské pornografie ve formách, které v procesu výroby nezneužívají dítě. Dovolím si tvrdit, že v případě videozáznamu a fotografie jsou respondenti nekompromisní a v drtivé většině tento druh dětské pornografie kriminalizují (zde je důležitá skutečnost, že při výrobě tohoto materiálu muselo dojít k zneužití dítěte).

Graf č. 5
Vyjádření respondentů k přechovávání
dětské pornografie v jednotlivých formách

***Hypotéza č. 2:** Většina populace v České republice si myslí, že přechovávání dětské pornografie je v současné době v naší zemi beztrestné.*

Tato hypotéza se mi **v žádném případě nepotvrdila** a naopak mne příjemně překvapila v tom, že celkem 86% respondentů uvedlo správnou odpověď a je si tedy vědomo trestnosti přechovávání dětské pornografie v České republice. Pro případ, že by se tato hypotéza potvrdila, jsem měl připravené řešení v podobě realizace důsledné mediální kampaně pro lepší informovanost veřejnosti při obdobných novelách trestního zákona, která by v žádném případě nebyla na škodu.

***Hypotéza č. 3:** Většina populace v České republice nebude znát správnou věkovou hranici pro trestné činy související s dětskou pornografií.*

Tato hypotéza **se mi bohužel potvrdila**. Jak jsem správně předpokládal, respondenti spojují věkovou hranici pro trestné činy související s dětskou pornografií s věkovou hranicí trestní odpovědnosti a povolené sexuální aktivity, tedy hranicí 15-ti let. Devět procent respondentů si dokonce myslí, že tato hranice je již dosažením věku 12 let. Na místě je tedy zajistit lepší informovanost veřejnosti o správné hranici pro tuto trestnou činnost, kterou je věk 18 let.

***Hypotéza č. 4:** Dětská prostituce se v České republice ve větší míře vyskytuje pouze v pohraničí se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem a dále v hlavním městě, Praze.*

K ověření této hypotézy jsem použil statistiky Policejního prezidia Policie České republiky a to za období 2003 až 2007. Rok 2008 jsem do těchto statistik nezahrnoval z jediného důvodu a tím je fakt, že v době vyhodnocování nebyl rok 2008 ve statistikách Policie ČR ještě uzavřen.

Provedl jsem demografické vyhodnocení těchto statistik v závislosti na okresech České republiky, což jsem již uvedl v teoretické části mé práce. Vyhodnotil jsem evidované případy trestného činu kuplířství dle § 204 trestního zákona a to na osobách mladších 18-ti let a dále na osobách mladších 15-ti let.

Výsledkem je **potvrzení této hypotézy**, pouze s tím rozdílem, že další markantnější výskyt dětské prostituce je ještě v oblasti Ostravy a vedlejšího okresu Karviná.

Závěr

Problematika komerčního sexuálního zneužívání dětí se stala na mezinárodním poli čím dál tím více diskutovanější, což přispělo ke změnám v legislativách v mnoha státech, které proti této trestné činnosti nebyly dosud dostatečně vybavené. Mezi nimi je i Česká republika, která v duchu mezinárodních dohod upravila legislativu týkající se dětské pornografie. Jedním z výsledků mé bakalářské práce je i zjištění povědomí a znalostí na téma dětské pornografie a dětské prostituce. S výsledkem výzkumu jsem spokojený, a to především z následujících důvodů:

Hypotéza č.1 se mi potvrdila, tedy většina populace v ČR souhlasí s trestností přechovávání dětské pornografie, přičemž ty formy vyhotovení tohoto materiálu, které nezapříčiňují zneužití dítěte při výrobě by zhruba jedna třetina respondentů tolerovala.

Hypotéza č. 2 se mi nepotvrdila a jsem za to opravdu rád, protože naprostá většina respondentů si je vědoma, že přechovávání dětské pornografie je v České republice v současné době trestné. Já jsem byl v této otázce oproti výsledku velký pesimista, který chtěl původně nabádat k mediálním kampaním za lepší informovanost veřejnosti v této problematice.

Hypotéza č. 3 se mi potvrdila, tedy většina populace v ČR nezná správnou věkovou hranici související s dětskou pornografií, neboť nejčastější odpovědí byl věk 15 let. V této věci bych navrhoval opatření především v resortu školství spočívající v důsledném informování dospívajících dětí o této problematice, aby se vyhnuly zejména neuvážené výrobě tohoto pornografického materiálu ve věku mezi patnácti až osmnácti lety.

Cítím za potřebné ještě jednou vyjádřit a upřesnit svůj názor na přechovávání dětské pornografie. Jak jsem již několikrát ve své práci uvedl, souhlasím s trestností přechovávání dětské pornografie, ale v žádném případě se myšlenkově nebráním variantě, kdy by bylo trestné pouze přechovávání dětské pornografie, při které došlo ke zneužití dítěte. I já se kloním k názoru, že popsaná, nakreslená či vymodelovaná dětská pornografie není pro společnost tak nebezpečná, aby musela být trestným činem. K ochraně dětí před setkáním s tímto nebo podobným materiálem chrání jiná skutková podstata trestného činu Šíření pornografie dle § 205 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona.

Hypotéza č. 4 se mi potvrdila. Z mého pohledu bylo docela logické si myslet, že dětská prostituce bude problémem příhraničních okresů především se sousedními státy Spolkovou republikou Německo a s Rakouskem a dále hlavního města Prahy. V průzkumu se ovšem odkryly ještě dva další problematičtější regiony - město Ostrava a sousední okres Karviná na severní Moravě. Naprosto jednoznačný byl výsledek evidovaných trestných činů Kuplířství dle § 204 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona spáchaných na dětech do patnácti let, kdy všech 20 evidovaných případů se stalo buďto v těchto příhraničních okresech nebo v Praze.

Ačkoliv po roce 1989 došlo v České republice k enormnímu nárůstu prostituujících se osob a s tím i k nárůstu komerčního sexuálního zneužívání dětí, nelze v současné době tvrdit, že je Česká republika rájem pedofilů.

Seznam použité literatury :

Monografie :

- 1) **BASSERMANN, L.:** *Nejstarší řemeslo – kulturní dějiny prostituce*. 1. vyd. Praha: Mladá Fronta, 1993. ISBN 80-204-0363-9
- 2) **HANUŠOVÁ, J.:** Sexuální zneužívání. In *Děti a jejich problémy, Sborník studií*. Praha: Sdružení Linka Bezpečí, 2005. ISBN 80-239-4482-7
- 3) **HEJDA, J.:** *Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1163-4
- 4) **HERZÁN, M.:** *Pornografie a svoboda projevu*. [1. vyd.] Bratislava: Eko-konzult, 2003. ISBN 80-89044-92-1
- 5) **CHMELÍK, J. a kolektiv:** *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6
- 6) **CHMELÍK, J.:** *Trestná činnost mládeže a páchaná na mládeži*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR – odbor personální práce a vzdělávání, 1998.
- 7) **CHODURA, V.:** *Psychiatrie*. 2. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 1999. ISBN 80-7040-365-9
- 8) **MALÁ, E., RABOCH, J., SOVÁK, Z.:** *Sexuálně zneužívané děti*. 1. vyd. Praha: Psychiatrické centrum Praha, 1995. ISBN 80-85121-99-9
- 9) **MILFAIT, R.:** *Komerční sexualizované násilí na dětech*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 80-7367-320-8
- 10) **POŠTULKA, V.:** *Dějiny pornografie v datech*. [1. vyd.] Praha: Nakladatelství XYZ, 2007. ISBN 978-80-87021-30-9
- 11) **RINGDAL, N. J.:** *Nejtěžší povolání světa – kapitoly z dějin prostituce*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-046-5
- 12) **ŠMERDA, R.:** *Trestněprávní úprava drogové problematiky*. [1.vyd.] Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2007
- 13) **TÄUBNER, V.:** *Nejstřelenější tajemství – sexuální zneužívání dětí*. 1. vyd. Praha: TRIZONIA, 1996. ISBN 80-85573-72-5
- 14) **VANÍČKOVÁ, E.:** *Dětská prostituce*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 80-247-2218-4
- 15) **WEISS, P. a kolektiv:** *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-795-8

Ostatní literatura :

- 16) *Kriminalita páchaná na dětech prostřednictvím Internetu*. [1. vyd.] Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2008
- 17) Zákon č. 140/1961 Sb., *Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů*
- 18) Zákon č. 40/1964 Sb., *Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů*

Elektronické zdroje :

- 19) *ACET Česká republika* [online]. Dostupné z <http://www.acet.cz/index.php/odkazy-acet>
- 20) Amnesty International, *Odráz Úmluvy o právech dítěte v zákonodárství České republiky* [online]. Dostupné z <http://www.amnesty.cz/vychova/>
- 21) *Bezpečný Internet* [online]. Dostupné z <http://www.safeinternet.cz/>
- 22) Fond Ohrožení dětí: *Soud uzavřel případ ohrožování mravnosti* [online]. Dostupné z http://www.fod.cz/stranky/informace/0406/hradecke_noviny_060406.htm

- 23) *Internet Hotline* [online]. Dostupné z <http://www.internethotline.cz/projekt-internet-hotline/>
- 24) *Interpol* [online]. Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Interpol>
- 25) *Katarský princ vyhrál* [online]. Dostupné z <http://www.lidovky.cz/>
- 26) *La Strada: Obchod s lidmi* [online]. Dostupné z <http://www.strada.cz/>
- 27) *Nadace Naše dítě* [online]. Dostupné z <http://www.nasedite.cz/>
- 28) *Národní plán boje proti KSZD 2006-2008* [online]. Dostupné z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/>
- 29) *Komerční sexuální zneužívání dětí* [online]. Dostupné z <http://web.mvcr.cz/archiv2008/>
- 30) *Policejní prezidium ČR: Statistika kriminality* [online]. Dostupné na Intranetu Policie ČR z <http://essk.pcr.cz/>
- 31) *Problematika dětské pornografie a její prevence ve škole* [online]. Dostupné z <http://www.icm.cz/problematika-detske-pornografie-a-jeji-prevence-na-skole>
- 32) *Projekt Šance* [online]. Dostupné z <http://www.sance.info/index.php?go=vitejte>
- 33) *Rekodifikace trestního práva hmotného - trestní zákoník* [online]. Dostupné z <http://portal.justice.cz/>
- 34) *Safer Internet* [online]. Dostupné z <http://www.saferinternet.cz/uvodni-strana/483-3>
- 35) *Zpráva o plnění Národního plánu boje proti KSZD 2002-2004* [online]. Dostupné z http://web.mvcr.cz/archiv2008/prevence/priority/kszd/pln_np.html

Seznam příloh :

Příloha č. 1: Statistika trestných činů kuplířství dle § 204 trestního zákona spáchaných na dětech a zanesená do mapy ČR dle jednotlivých okresů

Příloha č. 2 : Dotazník

Příloha č. 3 : Vybrané trestné činy z trestního zákona

Příloha č. 4: Vybrané články Úmluvy o právech dítěte

Příloha č. 5: Úryvek povídky Davídek z www.blovidky.wz.cz

Příloha č. 6 : Letáky ze Saferinternet a Internet Hotline

Příloha č. 7 : Časová osa případu stíhaného katarského prince

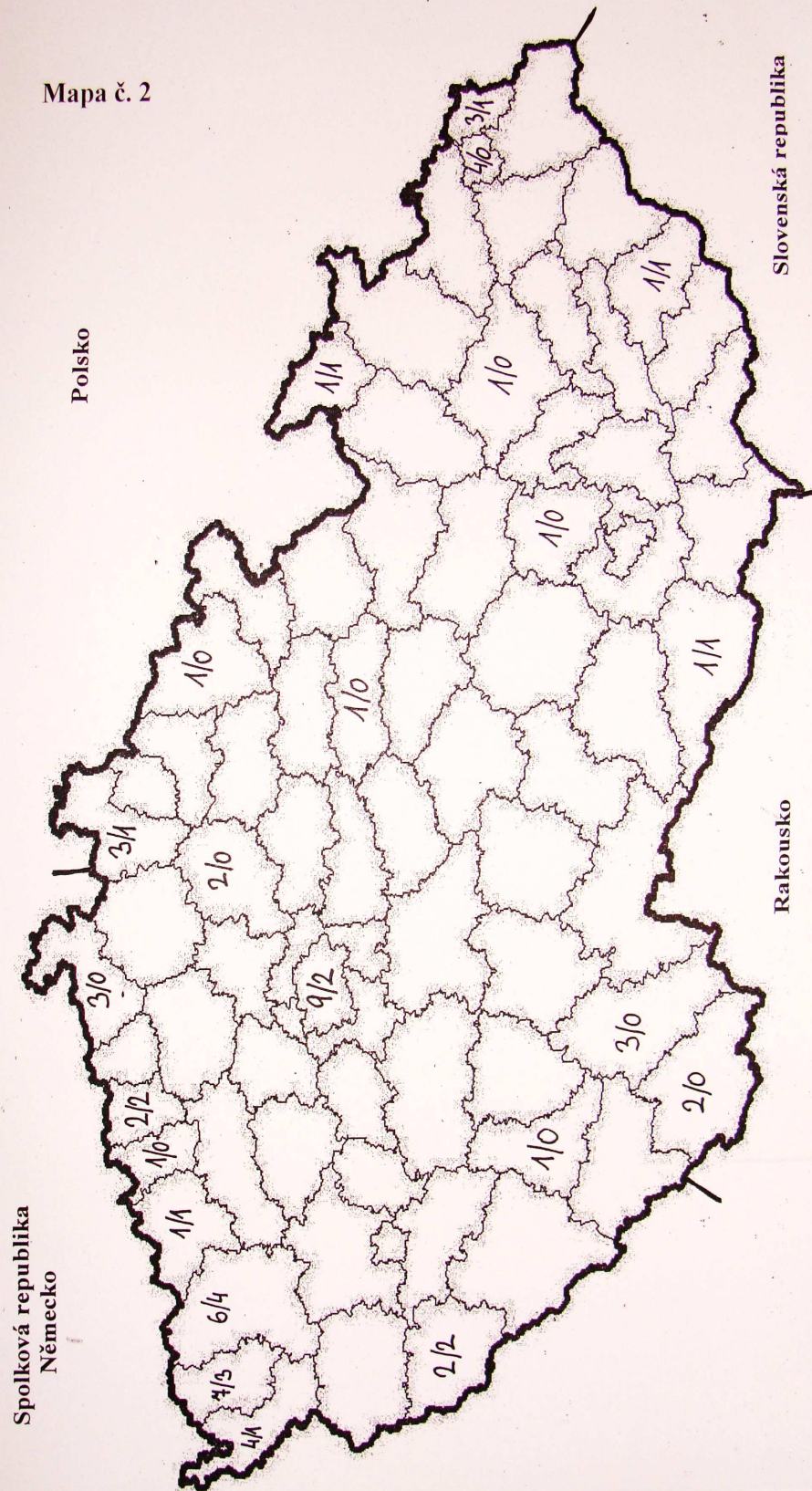
Příloha č. 1:

**Statistika trestných činů kuplířství dle § 204 trestního zákona
spáchaných na dětech a zanesená do mapy ČR dle jednotlivých okresů**

Legenda :

- mapa č. 1 – vyznačuje jednotlivé kraje a okresy České republiky
- mapa č. 2 – vyznačuje statistiku trestných činů kuplířství dle § 204 trestního zákona spáchaných na dětech (do 18-ti let celkem/z toho do 15-ti let) v období 2003 až 2007 v jednotlivých okresech České republiky

Mapa č. 2

Příloha č. 2 :

Dotazník

Předkládám Vám dotazník na téma DĚTSKÁ PORNOGRAFIE a DĚTSKÁ PROSTITUCE, který je anonymní a je zaměřen na vědomí a názory občanů ČR k této problematice. Za vyplnění Vám předem děkuji.

Nejprve k Vaší osobě : (označte prosím křížkem vyhovující o)

pohlaví: o muž o žena

věk : o 18 - 30 o 31 - 50 o 51 - 70

vzdělání : o základní o střední
o úplné střední o vysokoškolské

Otázky :

1) Dětská pornografie se týká dětí do věku :

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- 12 let
- 15 let
- 18 let
- 21 let

2) Podle Vás přechovávání dětské pornografie v České republice :

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- Bylo trestné, ale v současné době již není
- Není trestné
- Není trestné, ale uvažuje se o tom
- Je trestné

3) Souhlasíte, aby bylo přechovávání dětské pornografie v uvedené formě trestné?

(označte prosím křížkem vyhovující)

Videonahrávka	ano - ne
Fotka	ano - ne
Kreslené obrázky	ano - ne
Audiozáznam	ano - ne
Psaný text	ano - ne
V jiné podobě	ano - ne

4) Používáte nebo používal(a) jste někdy internet?

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- ne, nikdy
- ano, výjimečně
- ano, často
- ano, prakticky denně

5) Máte zřízenou vlastní e-mailovou schránku?

(označte prosím křížkem vyhovující)

ano - ne

6) Setkal(a) jste se někdy při práci na internetu s dětskou pornografií?

(označte prosím křížkem vyhovující)

ano - ne

7) Poslal Vám v minulosti někdo na Váš e-mail nějaký materiál obsahující dětskou pornografii?

(označte prosím křížkem vyhovující)

ano - ne

8) Jak se zachováte v případě, že by Vám někdo na Váš e-mail zaslal materiál obsahující dětskou pornografii?

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- Podal(a) bych trestní oznámení
- Oznámil(a) bych to nějaké nevládní organizaci
- Myslel(a) bych si o dotyčném, že je zvrhlý
- Vzal(a) bych to jako zpestření nebo srandu
- Nijak, neřešil(a) bych to

9) Co byste dělal(a) s tímto materiálem dál?

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- Nechal(a) bych to uložené v e-mailu pro potřeby trestního oznámení
- Okamžitě bych to smazal(a) v domnění, že je to něco nezákonného
- Nechal(a) bych si to uložené
- Poslal(a) bych to dále jiným osobám jako zajímavost nebo podobně
- Zálohoval(a) bych si to na nějaké médium, abych o to nepřišel(šla)
- Nevím nebo nic z uvedeného

10) Myslíte si, že provozování dětské prostituce v České republice:

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- se nevyskytuje
- se vyskytuje pouze výjimečně
- se vyskytuje ve větší míře, ale je skryté
- se vyskytuje ve větší míře, je dobře identifikovatelné

11) Setkal(a) jste se někdy s provozováním dětské prostituce ve Vašem okolí?

(označte prosím křížkem vyhovující o)

- ne, nikdy
- ano, zprostředkovaně
- ano, přímo

- ano, jednou
- ano, ve více případech

Děkuji za Váš čas a pozornost.

Příloha č. 3 :

Vybrané trestné činy z trestního zákona

Zde uvádím ty trestné činy ze zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, které souvisí s problematikou komerčního sexuálního zneužívání dětí.

§ 204

Kuplířství

(1) Kdo jiného zjedná, přiměje nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné vážné újmy anebo zneužívaje tísně nebo závislosti jiného.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značný prospěch,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) spáchá-li takový čin na osobě mladší než osmnáct let.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 na osobě mladší než patnáct let.

§ 205

Šíření pornografie

(1) Kdo pornografické dílo písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné takové dílo

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo

b) na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo,

a) které zobrazuje nebo jinak využívá dítě,
b) v němž se zobrazuje násilí či neúcta k člověku, nebo
c) které zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem,
anebo kdo kořistí z takového pornografického díla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,
b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo
b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 205a

Přechovávání dětské pornografie

Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

§ 205b

Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) *Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí u účasti dotěžena takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.*

(2) *Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1*

- a) jako člen organizované skupiny, nebo
- b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo
- b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 217

Ohrožování výchovy mládeže

(1) Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpusnutí tím, že

- a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu,
- b) umožní ji vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo
- c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, osobě mladší než osmnáct let hru na hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
- b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu,
- c) spáchal-li takový čin opětovně, nebo
- d) získal-li takovým činem značný prospěch.

§ 217a

Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne osobě mladší osmnácti let za pohlavní styk s ní, nebo za její pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

- (2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
- a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 ze zavrženíhodné pohnutky,
 - b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
 - c) spáchal-li takový čin opětovně.

§ 217b

Osoba mladší osmnácti let, která žádá nebo přijme úplatu nebo jinou výhodu či prospěch za to, že sama má pohlavní styk, nebo se sama pohlavně ukájí, obnažuje nebo se dopouští jiného srovnatelného chování, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi.

§ 232a

Obchodování s lidmi

(1) *Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá osobu mladší osmnácti let, aby jí bylo užito*

- a) *k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,*
- b) *k otroctví nebo nevolnictví, nebo*
- c) *k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.*

(2) *Stejně bude potrestán, kdo jiného za použití násilí, pohrůžky násilí nebo lstí anebo zneužitím jeho omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá, aby ho bylo užito*

- a) *k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,*
- b) *k otroctví nebo nevolnictví, nebo*
- c) *k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování.*

(3) *Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,*

- a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,*
- b) *vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,*
- c) *spáchá-li takový čin v úmyslu získat značný prospěch, nebo*
- d) *spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.*

- (4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,*
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek,*
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo*
 - c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.*

§ 242

Pohlavní zneužívání

(1) Kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let nebo kdo takové osoby jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě svěřené jeho doзору, zneužívaje její závislosti.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 243

Kdo zneužívaje závislosti osoby mladší než osmnáct let nebo osoby svěřené jeho doзору, přiměje ji k mimomanželské souloži, nebo kdo takové osoby, zneužívaje její závislosti, jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Příloha č. 4:

Vybrané články Úmluvy o právech dítěte

Čl. 1

Pro účely této úmluvy se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Čl. 34

Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují chránit dítě před všemi formami sexuálního vykořisťování a sexuálního zneužívání. K zabezpečení tohoto závazku státy zejména přijímají nezbytná vnitrostátní, dvoustranná a mnohostranná mezinárodní opatření k zabránění :

- a) svádění nebo donucování dětí k jakékoli nezákonné sexuální činnosti;*
- b) využívání dětí k prostituci nebo k jiným nezákonným sexuálním praktikám za účelem finančního obohacování;*
- c) využívání dětí v pornografii a při výrobě pornografických materiálů za účelem finančního obohacování.*

Čl. 35

Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, přijímají všechna nezbytná vnitrostátní, dvoustranná a mnohostranná opatření k zabránění únosů dětí, prodávání dětí a obchodování s nimi za jakýmkoli účelem a v jakékoli podobě.

Davídek

Autor povídky: Lifetree

Kapitola 6.

"Čí je co?" ptám se, když jsme s kloučkem dorazili do kuchyně.

"To je jedno, dala jsem vám stejně, co nesníte, nesníte, no."

"Tak, fakt moc děkuju, teto," řekl Davídek moc upřímně.

"Nemáš zač, doufám, že ti bude chutnat."

A tak jsme se usadili k malému jídelnímu stolku. Nevím, jestli to matka udělala schválně či co, ale talíře byly proti sobě, což znamená, že Davídek si sednul přímo proti mě. Já jsem navíc i viděl na matku do obýváku, takže jsem byl klidnější, že nekouká na nás, ale do svého jídla.

Popřáli jsme si dobrou chuť a začali jíst. Tak jestli někdo nekoukal do svého jídla, to jsem byl samozřejmě já. To se prostě nedalo. Musel jsem koukat na svou lásku, jak krásně jí, s takovou noblesou, jako vždy, ta krásná práce s příborem, ukrojení si buchtičky, vymáčení v pudinku, otevření pusinky, no připadal jsem si jako ten největší úchyl na světě a taky blbec, protože oproti jeho skutečně bezchybnému stravování, jsem byl neandrtálcem. Nepokecal jsem si triko, ani jsem u jídla nemlaskal, ale prostě ten pohyb rukou a pusy mi přišel tak zaostalý oproti tomu kloučkovi, prostě jak už jsem postřehl dřív, cokoliv on dělal, dělal mnohem lépe než já.

"Je to moc dobrý teto!" pochválil David máminu práci a to už mě dorazilo, protože k té vši nádheře ještě slyšet jeho hlásek, při tom se opravdu nedalo jíst.

"Tak to jsem ráda že ti chutná. A co dělá babička, už je jí líp?"

"Já nevím, asi ne."

"Řekni když tak někdy mamce, až bude mít čas, ať se staví, jo?"

"Dobře, vyřídím," odpověděl klouček a vsunul si další porci do pusinky.

Hmm, že by si chtěli popovídat o mě a Davidkovi? Já myslím že matka mi něco řekne dřív osobně, ona není taková mrcha, že by mě pomlouvala za zády. Aspoň doufám. Ale vzhledem k tomu, že nemá ráda ani teplouše, pochybuju, že bych ji kdy mohl říct pravdu o sobě.

Také Davídek občas pozoroval mě. Koukali jsme si do očí a krásně se na sebe usmívali.

"Kámo," zašeptal.

"Hmm?"

"Já už nemůžu."

"Tak to nech, vždyť máma říkala, že co nesíš můžeš nechat."

"Ale moje máma říká, že když to nesím, tak že mi to nechutná."

"To je nesmysl, vždyť jsi měl porci pro dospělýho."

"Ale... stejně... bude to blbý..."

"Ale nebude, prosím tě."

"Vzal by sis to k sobě?"

"Co?"

"No vyměníme talíře."

"Ty jsi cvok... nemáš se přece čeho bát."

"Prosím, Honzo."

Ale tak o co jde no, tak se místo kloučka vymluvím já. Proč se jen Davídek bojí takové blbosti?

"Tak to sem dej. Ale bacha ať to máma nevidí."

Klouček se radostně pouсмál, nenápadně se otočil, aby se podíval, jestli sem moje matka nekouká a pak zaměnil talíře, včetně příborů, které na nich ležely. To bylo taky zajímavé, nemohl jsem se zbavit pocitu, že mám pár centimetrů pod bradou vidličku, kterou měl ten nádherný poklad v pusince. Párkrát jsem se na ní podíval. Samozřejmě pro normálního člověka na ní nebylo nic zvláštního, jen pár flíčků od pudinku, jenže pro takového blbce jako mě, to byla teď v kuchyni ta nejvzácnější vidlička. Musel jsem se tomu i zasmát, i když Davídek na mě nechápavě, ale rovněž s úsměvem, koukal.

"To nic," vysvětloval jsem šeptem, "jen mě něco napadlo. Tak já zahájím bojovou misi."

"Držím palce," zašeptal klučina a já spustil svoji výmluvu.

"Mami, bylo to moc dobrý, ale já už nemůžu."

"Jo, fakt mi to moc chutnalo, teto," podpořil mě klouček.

Matka ovšem zrovna dojedla, takže šla se svým talířem k nám do kuchyně. Když se podívala na obsah mého talíře a poté na obsah Davídkova, asi ji to došlo.

"Tak David to může sníst a ty už nemůžeš? Na to zapomeň, učit ho takový manýry, jídlo se má dojíst, protože stojí peníze. Že jo, Davide, máma tě taky učí nenechávat zbytky, ne?"

Ups, tak tohle byla rádna pod pás. Že by ji to nedošlo? Vždyť to je tak okaté.

"No... učí," souhlasil bázlivě klouček.

"No, ale já už fakt nemůžu, já měl před hodinou svačinu, a..."

"Žádný výmluvy. Dřív se odsud nehneš, dokud to nesníš," zněla nekompromisní řeč mé matky. Jenže já nevěděl, jestli ji za to děkovat, nebo nakopat. Dojíst jídlo po kloučkovi, to už mi prostě přišlo tak úchylné, že... ale zase... aby si Davídek nemyslel, že bych se toho snad štítal... jéé, to je zase dilema...

"Teto... víš... já," chtěl se klouček zřejmě přiznat, ale to jsem nemohl dovolit, aby před matkou vypadal jako lhář.

"No dobře, tak já to dojím, ale budu přežranej," usmál jsem se a rychle zazdil Davídkovo přiznání.

"Tak šup, ať to můžu umejt."

No jo, ale já mám vlastně jen Davídkův příbor. To jako chce někdo říct, že mám jíst příborem, který měl Davídek v pusince? Fakt?? A jako to už si tu cedulku úchyla můžu rovnou zatlouct na čelo. Vždyť... to přece nejde, na to přece nemám právo, nebo jo? Za co? Za to, že mám toho kloučka tak rád? Ale... ne, tady mě někdo vyřídí, copak neví, že mě takováhle věc může úplně pobláznit? Ale zase co je na tom? Prostě... do toho...

A tak jsem nabral vidličkou první buchtičku, strčil ji do pusy a rtem ji sevřel, aby mi ani jedna Davídkova molekula neutekla. Ten pocit byl opravdu nepopsatelný, ale nesměl se projevovat navenek, protože Davídek na mě koukal a matka, než ráčila jít opláchnout svůj a Davídkův, tedy můj, talíř, mě první vteřinky pozorovala také.

Je to zvláštní, ale to první sousto mi vůbec nepřipadalo chutí jako buchtičky se šodó, ale to bylo tím, že jsem tu chuť vnímal úplně jinak, než bych měl. Naštěstí další vteřinky už jsem byl normální a za chvíli vše dojedl. Nejvíc mě štvalo, že Davídkův příbor byl znesvěcen mnou, takže skutečně jsem nevěděl, jestli mamce poděkovat nebo ji nakopat.

"No vidíš že to jde," prohlásila spokojeně a sebrala mi talíř ze stolu.

"Tak my jdeme zase pracovat," ohlásil jsem a oba dva jsme s Davídkem zmizeli do koupelny.

"A děkuju, teto, bylo to dobrý," pochválil klouček jídlo, na kterém se nedalo nic zkazit, ale o to víc jsem měl toho klučinu rád, jak je krásně slušně vychovaný a poděkoval.

"Ty seš fakt kamarád," řekl mi Davídek, když jsme s klávesnicí a zbytkem klávesek zmizeli do pokoje a pro jistotu i zavřeli dveře.

"To jsi zjistil až teď? To ti teda děkuju," potrápil jsem ho.

"Né, ale... že jsi to neřek mámě."

"Prosím tě, proč bych to dělal? Už jsem ti přece říkal, že nejsem žalobník ne?"

"A podle toho se poznaj kamarádi?"

Musel jsem se na něj usmát, ta jeho otázka byla asi fakt upřímná, protože jeho kukuč byl skutečně vážný, žádný náznak otázky z legrace.

"Co je? Něco jsem řek blbě?" nechápal Davídek mou reakci.

"Copak ty nevíš, podle čeho poznáš skutečného kámoše?"

"Nó, že..," zamyslel se a zahleděl do prázdna, což mě opět vyhodilo z rovnováhy, "že spolu dělaj různý blbiny, hrajou hry, půjčujou si věci, povídaj si, a ...a opisujou úkoly," dotáhl klouček řeč do úsměvného konce.

"Nojo, ale tu hlavní věc tam nevidíš," posmívám se mu.

"Jakou?"

Klávesnici jsem zatím položil na postel, na kterou jsem si sedl. Davídek mě napodobil a seděli jsme tak vedle sebe. Opět docela blízko.

"Jakou? No tu, že jeden kamarád druhému pomáhá, když má nějaký problém, se kterým si sám neví rady, prostě že třeba já bych ti mohl pomoci, s čímkoliv bys ty potřeboval, kdyby tě něco trápilo, nebo ses chtěl s něčím světit, tak jsem vždycky tady a nikdy bych tě neodmítl, nevymlouval se, že mám moc práce nebo tak, nebo kdybys potřeboval třeba i něco udělat, obstarat a sám bys to nezvládl, stačí říct, a já se ti pokusím pomoci," vysypal jsem ze sebe spoustu nabádání k tomu, aby náš vztah přeci jen hned první den nezmizel.

"Nojo, ale co za to?" ptal se klouček.

To mi připomnělo jednu myšlenku, kterou jsem už kdysi zaslechl. Klouček nemusí dělat nic, tomu stačí, že je. A její autor má pravdu, to je moc špatně.

"Co? Tak třeba to, že zase někdy neodmítneš ty mě, když budu něco potřebovat, nebo když mi bude smutno nebo na nic, tak stát při mě a naopak já samozřejmě budu stát při tobě, když tobě bude na nic...no, zamotávám se do toho vid'?"

"Asi jo, ale chápu to," řekl Davídek a chytl svými prstíky mou volně položenou ruku na klíně. To už jsem věděl, že jsem právě potkal svou pravou životní lásku.

A na Lucku? Už jsem dávno zapomněl, ta se bude jednou divit, až se neudrží a naplno ji řeknu, že ona nemá vůbec šanci. A na prášky bude, až se dozví, kdo ji porazil. No to bude sranda, už to vidím před sebou. Ale nechme toho.

"Tak to jsem rád... no radši se mrknem na tu klávesnici, ať ještě něco třeba stihnem zahrát," opět jsem to dále zardil a to zcela nesmyslnou hláškou, protože mi bylo jasné, že ta klávesnice nepůjde.

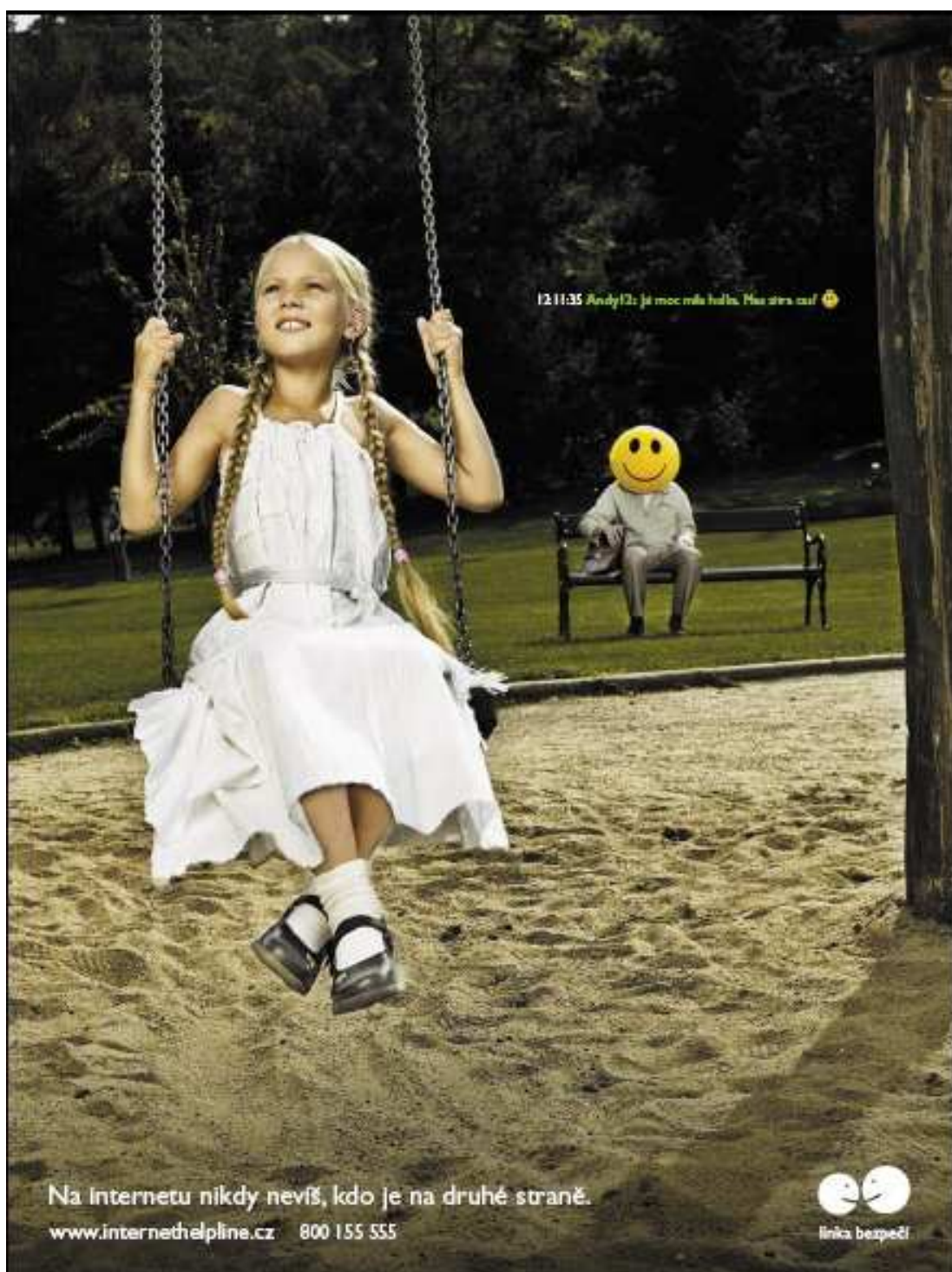
Když jsem ji zapojil a spustil počítač, klouček měl obě ručky do sebe spjaté, jako by se modlil, aby fungovala. Jenže to samozřejmě záleželo na jiných faktorech a klávesnice funkční nebyla.

"No vidíš, nějaký klávesy fungujou," zasmál jsem se, aby to nevypadalo, že je mi to snad líto.

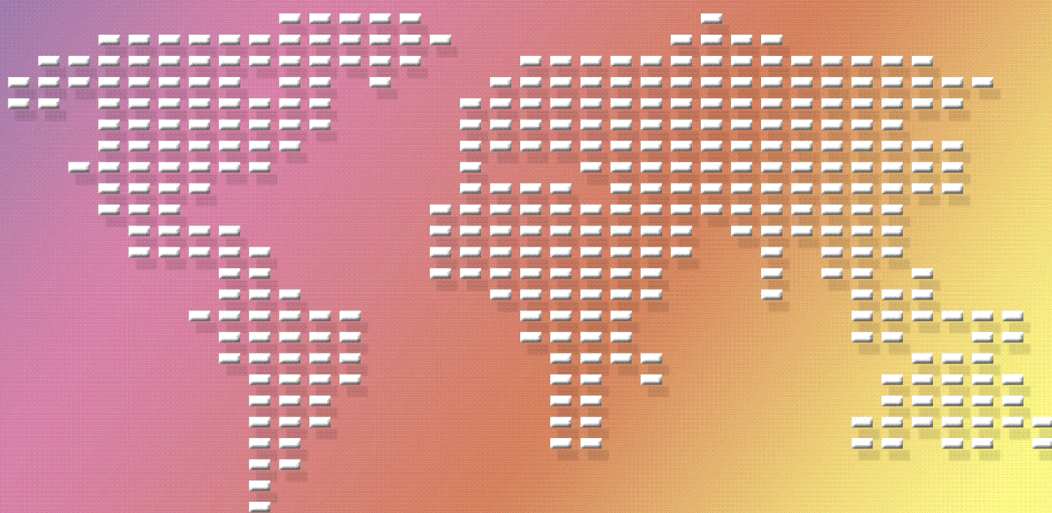
.....

Příloha č. 6 :

Letáky z Saferinternet a Internet Hotline

Bezpečný internet dětem

1. Nezapomeň: opatrný internetový surfař je inteligentní surfař!
2. Nedávej nikomu adresu ani telefon! Nevíš, kdo se skrývá za obrazovkou!
3. Neposílej nikomu po internetu svoji fotografii, nesděluj svůj věk!
4. Udržuj heslo své internetové schránky v tajnosti, nesděluj ho ani kamarádovi!
5. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární e-maily!
6. Nedomlouvej si schůzku po internetu, aniž bys o tom řekl alespoň jednomu z rodičů.
7. Pokud tě nějaký obrázek nebo e-mail šokuje, okamžitě opusť webovou stránku.
8. Svěř se dospělému, pokud tě internet vyděsí nebo přivede do rozpaků!
9. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy!
10. Nevěř každé informaci, kterou na internetu získáš!

www.nasedite.cz

SEZNAM.CZ
Mediační partner projektu

Příloha č. 7:

Časová osa případu stíhaného katarského prince

16. září 2004 - Policisté **zatkli** člena katarské královské rodiny Hámida bin Abdal Sáního, který podle nich ve svém bytě zneužíval nezletilé dívky. Katarský princ byl obviněn z pohlavního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže a kuplířství. Soud vzal Sáního do vazby.

31. března 2005 - Státní zástupce Sáního **obžaloval**.

4. dubna 2005 - Ministr spravedlnosti Pavel Němec (US-DEU) **vyhověl nótě** Kataru o vydání Sáního do Kataru, který se zavázal, že bude ve stíhání pokračovat.

13. dubna 2005 - nejvyšší státní zástupkyně **dala prověřit** postup ministra Němce v případě. **20. dubna 2005** - Obvodní soud pro Prahu 2 zpochybnil oprávnění ministra rozhodovat o předání případu do Kataru bez předchozího návrhu soudu.

25. dubna 2005 - Začalo **hlavní líčení**.

28. dubna 2005 - Soudcovská unie kritizovala ministra Němce i jeho mluvčího Dimuna za snahu o ovlivňování soudu.

2. května 2005 - Pražský městský soud dospěl k závěru, že postup ministerstva byl **nezákonný**.

27. května 2005 - Před soudem zazněly závěrečné řeči. - Ministerstvo spravedlnosti odeslalo soudu **urgenci** Kataru žádajícího o předání kauzy.

30. května 2005 - Soud Sáního za sex s 16 nezletilými a mladistvými dívkami nepravomocně **odsoudil** ke dvěma a půl roku vězení.

22. srpna 2005 - Nejvyšší soud vyhověl stížnosti ministra Němce a umožnil předání případu do Kataru. Soud **propustil** prince z vazby. Sání týž den opustil pankráckou věznici.

23. srpna 2005 - Sání **odletěl** do Kataru.

24. srpna 2005 - Sání obdržel po příletu do Kataru obvinění za trestnou činnost, které se dopouštěl v Praze. **28. srpna 2005** - Sání byl po 48 hodinách strávených ve vězení **propuštěn** z vazby na kauci.

6. prosince 2005 - Městské státní zastupitelství v Praze definitivně ministra Němce **zprostito podezření**, že při rozhodnutí předat případ do Kataru spáchal trestný čin.

27. ledna 2008 - Katarský generální prokurátor rozhodl o ukončení trestního řízení proti katarskému princi Hámidu bin Abdal Sánímu v Kataru. O ukončení řízení osobně v březnu 2008 katarský generální prokurátor informoval českého velvyslance v Kataru Antonína Blažka.

Z pohledu orgánů činných v trestním řízení bylo zdárně dotaženo do konce pouze odsouzení třech kuplířek, které byly nakonec odsouzeny k podmíněným trestům odnětí svobody.

20. prosince 2005 - tři dívky (Žaneta Telioridisová, Dagmar Kazdová a Lucie Vaníčková), které za úplatu dohazovaly katarskému princi Hámidu bin Abdal Sánímu nezletilé školačky k sexuálním hrátkám, byly v definitivně potrestány dvouletým podmíněným trestem. Pražský městský soud tak potvrdil verdikt Obvodního soudu pro Prahu 2. Dívky oslovovaly na ulici školačky s nabídkou výdělku 2000 korun za sex a vodily je k Sánímu. Obžalované přitom nejdřív samy patřily k poškozeným.